EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2012 06 04
COM(2012) 238 final

2012/0146 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje

(Tekstas svarbus EEE)

{SWD(2012) 135 final}
{SWD(2012) 136 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Šiame memorandume aiškinama siūloma teisinė bazė, kuria siekiama padidinti elektroninių operacijų patikimumą vidaus rinkoje.

Pasitikėjimo virtualiąja aplinka didinimas yra svarbus ekonominės plėtros veiksnys. Trūkstant pasitikėjimo, vartotojai, įmonės ir valdžios institucijos vengia vykdyti operacijas elektroniniu būdu ir pradėti naudotis naujomis paslaugomis.

Europos skaitmeninėje darbotvarkėje[1] nurodytos dabartinės kliūtys, stabdančios Europos skaitmeninę pažangą, ir siūloma priimti teisės aktus dėl elektroninių parašų (3 pagrindinis veiksmas) ir elektroninės atpažinties bei tapatumo nustatymo abipusio pripažinimo (16 pagrindinis veiksmas), taip nustatant aiškią teisinę bazę, padėsiančią šalinti susiskaidymą ir sąveikumo stoką, tobulinti skaitmeninį pilietiškumą ir užkirsti kelią skaitmeniniams nusikaltimams. Teisės aktų, kuriais visoje ES būtų užtikrintas abipusis elektroninės atpažinties ir tapatumo nustatymo pripažinimas bei priėmimas, priėmimas ir direktyvos dėl elektroninių parašų persvarstymas, kaip pagrindiniai veiksmai įgyvendinant bendrąją skaitmeninę rinką nurodyti ir *Bendrosios rinkos akte*[2]. *Stabilumo ir augimo gairėse*[3] pabrėžta, kad plėtojant skaitmeninę ekonomiką labai svarbus vaidmuo tenka būsimai bendrajai teisinei bazei, pagal kurią tarpvalstybiniu mastu būtų abipusiai pripažįstama ir priimama elektroninė atpažintis ir tapatumo nustatymas.

Siūloma teisine baze – *Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje* – siekiama suteikti galimybę saugiai ir sklandžiai vykdyti elektronines įmonių, gyventojų ir valdžios institucijų tarpusavio operacijas, taip didinant viešųjų ir privačių virtualiųjų paslaugų, elektroninio verslo ir elektroninės prekybos veiksmingumą Europos Sąjungoje.

Dabar galiojantis ES teisės aktas, t. y. Direktyva 1999/93/EB dėl *Bendrijos elektroninių parašų reguliavimo sistemos*[4], iš esmės yra skirtas tik elektroniniams parašams. Nėra išsamios ES lygmens tarpvalstybinės ir tarpšakinės sistemos, kuria būtų užtikrintos saugios, patikimos ir patogios elektroninės operacijos, apimančios elektroninę atpažintį, tapatumo nustatymą ir parašus.

Siekiama sustiprinti galiojančius teisės aktus ir išplėsti jų taikymo sritį (į ją įtraukti ES lygmens abipusį pranešimuose nurodytų elektroninės atpažinties schemų ir kitų svarbiausių su tuo susijusių patikimumo užtikrinimo paslaugų pripažinimą ir priėmimą).

2. KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMŲ REZULTATAI

Ši iniciatyva parengta remiantis išsamiomis konsultacijomis dėl dabartinės elektroninių parašų teisinės bazės persvarstymo, per kurias Komisija surinko valstybių narių, Europos Parlamento ir kitų suinteresuotųjų šalių atsiliepimus[5]. Rengtos ne tik viešos konsultacijos internetu: sudaryta „MVĮ analizės grupė“, kuri turėjo išsiaiškinti specifines MVĮ nuomones ir poreikius;

1 COM(2010) 245, 2010 5 19.
2 COM(2011) 206 galutinis, 2011 4 13.
3 COM(2011) 669, 2011 10 12.
4 OL L 13, 2000 1 19, p. 12.
5 Išsami informacija apie konsultacijas pateikta http://ec.europa.eu/information_society/policy/esignature/eu_legislation/revision.

taip pat surengtos tikslinės konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis[6,7]. Be to, Komisija inicijavo keletą su tyrimų, susijusių su elektronine atpažintimi, tapatumo nustatymu, parašais ir su tuo susijusiomis patikimumo užtikrinimo paslaugomis (EANPP).

Per konsultacijas paaiškėjo, kad daugelis suinteresuotųjų šalių sutinka, jog būtina persvarstyti dabartinę sistemą, siekiant pašalinti direktyvoje dėl elektroninių parašų likusias spragas. Buvo manoma, kad taip bus geriau išspręsti uždaviniai, kuriuos kelia sparti naujų technologijų plėtra (ypač klausimai, susiję su internetine ir mobiliąja prieiga) ir didėjanti globalizacija, tačiau sykiu teisinėje bazėje išsaugant technologinį neutralumą.

Kaip numatyta pagal geresnio reguliavimo politiką, Komisija atlikto politikos galimybių poveikio vertinimą. Įvertintos trys politikos galimybių grupės, atitinkamai susijusios su 1) naujos sistemos taikymo sritimi, 2) teisine priemone ir 3) reikiamu priežiūros lygiu[8]. Buvo pasirinkta tokia politikos galimybė, kurią įgyvendinus būtų padidintas teisinis tikrumas, pagerintas nacionalinės priežiūros koordinavimas, užtikrintas elektroninio tapatybės pripažinimo ir priėmimo schemų abipusis pripažinimas ir į taikymo sritį įtrauktos svarbiausios susijusios patikimumo užtikrinimo paslaugos. Atlikus poveikio vertinimą, padaryta išvada, kad tokiu būdu gerokai padidėtų tarpvalstybinių elektroninių operacijų teisinis tikrumas, saugumas ir patikimumas, o dėl to sumažėtų rinkos susiskaidymas.

3. TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

3.1. Teisinis pagrindas

Šis pasiūlymas grindžiamas SESV 114 straipsniu, susijusiu su taisyklių, skirtų šalinti esamoms vidaus rinkos veikimo kliūtims, priėmimu. Gyventojai, įmonės ir valdžios institucijos galės pasinaudoti abipusiu tarpvalstybiniu elektroninės atpažinties, tapatumo nustatymo, parašų ir kitų patikimumo užtikrinimo paslaugų pripažinimu ir priėmimu, kai to reikės norint gauti prieigą prie elektroninių procedūrų arba operacijų ir jas atlikti.

Manoma, kad tinkamiausia teisinė priemonė būtų reglamentas. Tiesiogiai taikant reglamentą pagal SESV 288 straipsnį, sumažėtų teisinė fragmentacija ir būtų užtikrintas didesnis teisinis tikrumas, nes įsigaliotų suderintas pagrindinių taisyklių, padedančių veikti vidaus rinkai, rinkinys.

3.2. Subsidiarumas ir proporcingumas

Kad ES veiksmai būtų pateisinami, turi būti laikomasi subsidiarumo principo:

a) Transnacionalinis problemos pobūdis (būtinumo testas)

---

6 2011 m. kovo 10 d. surengtas suinteresuotųjų šalių seminaras, kuriame dalyvavo viešojo ir privataus sektorių bei akademinės visuomenės atstovai; šis seminaras buvo skirtas aptarti, kokių teisėkūros priemonių reikėtų imtis, kad būtų išspręstos numatomos problemos. Tai buvo gyvas pasitarimas, kuriame apsikeista nuomonėmis ir išreikštas įvairus požiūris į klausimus, iškeltus per viešas konsultacijas. Kelios organizacijos savo iniciatyva atsiuntė raštus, kuriuose išdėstė savo požiūrį.

7 Pirmiausia Europos Sąjungai pirmininkaujanti Lenkija 2011 m. lapkričio 9 d. Varšuvoje surengė susitikimą su valstybėmis narėmis dėl elektroninių parašų, o 2011 m. lapkričio 17 d. Poznanėje – dėl elektroninės atpažinties. 2012 m. sausio 25 d. Komisija surengė pasitarimą su valstybėmis narėmis, kad aptartų likusius klausimus, susijusius su elektronine atpažintimi, tapatybės patvirtinimu ir parašais.

8 Pirmoje grupėje įvertintos keturios galimybės: direktyvos dėl elektroninių parašų panaikinimas; politikos nekeitimas; teisinio tikrumo didinimas, nacionalinės priežiūros koordinavimo gerinimas ir elektroninės atpažinties abipusio pripažinimo ir priėmimo visoje ES užtikrinimas; taikymo srities išplėtimas, įtraukiant tam tikras su tuo susijusias patikimumo užtikrinimo paslaugas. Antrąją grupę sudarė reguliavimo galimybių santykinės naudos įvertinimas: priimtinesnė viena arba dvi priemonės, direktyva ar reglamentas. Trečiojoje grupėje išnagrinėtos galimybės, kurias teikia bendrais esminiais priežiūros reikalavimais pagrįstų nacionalinių priežiūros schemų įgyvendinimas, palyginti su ES lygmens priežiūros sistema. Padedant grupei, į kurią buvo suburti visų suinteresuotųjų Komisijos generalinių direktoratų atstovai, kiekviena politikos galimybė buvo įvertinta atsižvelgiant į jos veiksmingumą siekiant politikos tikslų, jos ekonominį poveikį suinteresuotosioms šalims (įskaitant ES institucijų biudžetą), jos socialinį poveikį, poveikį aplinkai ir į jos poveikį administracinei naštai.

Atsižvelgiant į EANPP transnacionalinį pobūdį, būtina imtis ES lygmens veiksmų. Norint pasiekti tikslus ir įgyvendinti strategijoje „Europa 2020“[9] nustatytus uždavinius, vien vidaus (t. y. nacionalinių) veiksmų nepakaktų. Priešingai: patirtis parodė, kad nacionalinėmis priemonėmis faktiškai sukurta kliūčių elektroninių parašų sąveikumui ES mastu ir kad šios priemonės daro tokį pat poveikį elektroninei atpažinčiai, tapatumo nustatymui ir su tuo susijusioms patikimumo užtikrinimo paslaugoms. Todėl ES privalo sukurti sistemą, suteikiančią galimybę išspręsti tarpvalstybinio sąveikumo klausimą ir pagerinti nacionalinių priežiūros schemų koordinavimą. Tačiau siūlomame reglamente elektroninės atpažinties negalima reglamentuoti tokiu pat bendruoju principu, koks taikomas kitoms elektroninėms patikimumo užtikrinimo paslaugoms, nes atpažinties priemonių išdavimas yra išimtinė nacionalinė teisė. Todėl pasiūlyme nagrinėjami tik tarpvalstybiniai elektroninės atpažinties aspektai.

Siūlomu reglamentu patikimumo užtikrinimo paslaugas teikiančioms įmonėms sudaromos vienodos veiklos sąlygos, nes dėl dabar esančių nacionalinių teisės aktų skirtumų dažnai atsiranda teisinis netikrumas ir papildoma našta. Teisinis tikrumas gerokai padidės nustačius aiškius įpareigojimus, pagal kuriuos valstybės narės privalės pripažinti kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugas, o tai paskatins įmones plėsti savo veiklą užsienyje. Pvz., įmonė galės elektroniniu būdu dalyvauti įvairių valstybių narių valdžios institucijų skelbiamuose viešuosiuose konkursuose, nes nebus galima atsisakyti priimti jos elektroninį parašą vadovaujantis specialiais nacionaliniais reikalavimais ir nekils sąveikumo problemų. Be to, įmonė turės galimybę elektroniniu būdu pasirašyti sutartis su kitoje valstybėje narėje įsisteigusiu partneriu, nesibaimindama skirtingų patikimumo užtikrinimo paslaugoms, pvz., elektroniniams spaudams, elektroniniams dokumentams arba laiko žymoms, keliamų teisinių reikalavimų. Be to, valstybės narės viena kitai teiks pranešimus apie įsipareigojimų nevykdymą, būdamos tikros dėl šių pranešimų teisinio galiojimo abiejose valstybėse narėse. Galiausiai internetinė prekyba bus patikimesnė, nes pirkėjai turės priemonę, leidžiančią patikrinti, ar jie iš tikrųjų prisijungė prie norimo prekybininko svetainės, o ne prie galimai suklastotos svetainės.

Abipusis elektroninės atpažinties priemonių pripažinimas ir platus elektroninių parašų priėmimas palengvins tarpvalstybinį įvairių paslaugų teikimą vidaus rinkoje ir suteiks įmonėms galimybę plėsti veiklą užsienyje išvengiant problemų, kylančių bendraujant su valdžios institucijomis. Faktiškai įmonės ir gyventojai dėl to galės gerokai veiksmingiau laikytis administracinių formalumų. Pvz., studentams bus sudaryta galimybė elektroniniu būdu užsirašyti į užsienyje esantį universitetą, gyventojui – internetu pateikti mokesčių deklaraciją kitoje valstybėje narėje, pacientui – internetu prisijungti prie savo sveikatos duomenų. Jeigu elektroninės atpažinties priemonės nebus abipusiai pripažįstamos, gydytojai negalės gauti paciento sveikatos duomenų, kurie reikalingi gydant tą pacientą, ir medicininiai bei laboratoriniai bandymai, kuriuos pacientas jau yra atlikęs, turės būti kartojami.

b) Pridėtinė vertė (veiksmingumo testas)

Savanoriškomis valstybių narių tarpusavio koordinavimo priemonėmis pirmiau aprašytų tikslų iki šiol nebuvo pasiekta ir nėra pagrindo manyti, kad jie bus pasiekti ateityje. Dėl to dubliuojamos pastangos, nustatomi skirtingi standartai, taikant IRT kyla šalutinių transnacionalinio pobūdžio pasekmių, sudėtinga administruoti tokio koordinavimo dvišaliais ir daugiašaliais susitarimais užtikrinimą.

[9] Komisijos komunikatas „Europa 2020“ – Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija“, COM(2010) 2020 galutinis, 2010 3 3.

Be to, kadangi reikia išspręsti tokias problemas kaip a) teisinio netikrumo, susidariusio dėl skirtingų nacionalinių nuostatų, atsiradusių skirtingai aiškinant direktyvą dėl elektroninių parašų, ir b) nacionaliniu lygmeniu nustatytų elektroninių parašų sistemų sąveikumo stokos, susidariusios dėl nevienodo techninių standartų taikymo, būtina užtikrinti tokį ES valstybių narių tarpusavio koordinavimą, kurį veiksmingai užtikrinti galima tik ES lygmeniu.

3.3. Išsamus pasiūlymo paaiškinimas

3.3.1. I SKYRIUS. BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnyje apibrėžtas reglamento dalykas.

2 straipsnyje apibrėžta šio reglamento dalykinė taikymo sritis.

3 straipsnyje pateiktos reglamente vartojamų sąvokų apibrėžtys. Kai kurios apibrėžtys perkeltos iš Direktyvos 1999/93/EB, o kai kurios apibrėžtos aiškiau, papildytos arba apibrėžtos naujai.

4 straipsnyje apibrėžti vidaus rinkos principai, susiję su teritoriniu reglamento taikymo pobūdžiu. Pabrėžta, kad nenustatoma jokių apribojimų, susijusių su laisve teikti paslaugas ir laisvu prekių judėjimu.

3.3.2. II SKYRIUS. ELEKTRONINĖ ATPAŽINTIS

5 straipsnyje numatytas elektroninės atpažinties priemonių, kurioms taikoma schema, apie kurią bus pranešama Komisijai reglamente nustatytomis sąlygomis, abipusis pripažinimas ir priėmimas. Daugelis ES valstybių narių yra įdiegusios kokias nors elektroninės atpažinties sistemas. Tačiau jos skiriasi daugeliu aspektų. Kadangi trūksta bendro teisinio pagrindo, pagal kurį būtų reikalaujama, kad kiekviena valstybė narė pripažintų ir priimtų kitų valstybių narių išduotas elektroninės atpažinties priemones, reikalingas norint pasinaudoti virtualiosiomis paslaugomis, ir kadangi neužtikrintas pakankamas tarpvalstybinis nacionalinių elektroninės atpažinties priemonių sąveikumas, kyla kliūčių, dėl kurių gyventojai ir įmonės negali iki galo išnaudoti bendrosios skaitmeninės rinkos teikiamų pranašumų. Šios teisinės kliūtys pašalinamos abipusiu visų elektroninės atpažinties priemonių, kurioms taikoma schema, apie kurią pranešta pagal šį reglamentą, pripažinimu ir priėmimu.

Šiuo reglamentu valstybės narės neįpareigojamos diegti elektroninės atpažinties schemų ar apie jas pranešti, tačiau jos įpareigojamos pripažinti ir priimti elektroninės atpažinties schemas, apie kurias pranešta ir kurios skirtos toms virtualiosiomis paslaugoms, kuriomis norint pasinaudoti nacionaliniu lygmeniu būtina elektroninė atpažintis. Galimas masto ekonomijos efekto stiprėjimas dėl pranešime nurodytųjų tarpvalstybinio elektroninės atpažinties priemonių naudojimo ir tapatumo nustatymo sistemų taikymo gali paskatinti valstybes nares pranešti apie savo elektroninės atpažinties schemas. 6 straipsnyje nustatytos penkios toliau išdėstytos pranešimo apie elektroninės atpažinties schemas sąlygos.

Valstybės narės gali pranešti apie elektroninės atpažinties schemas, kurias jos pripažįsta savo jurisdikcijoje, kai norint pasinaudoti viešosiomis paslaugomis būtina elektroninė atpažintis. Taip pat taikomas reikalavimas, kad atitinkamos elektroninės atpažinties priemonės turi būti išduodamos apie schemą pranešančios valstybės narės vardu arba bent jau jos atsakomybe.

Valstybės narės privalo užtikrinti vienareikšmį elektroninės atpažinties duomenų ryšį su atitinkamu asmeniu. Šis įpareigojimas nereiškia, kad asmuo negali turėti kelių elektroninės atpažinties priemonių, tačiau visos jos turi būti susietos su tuo pačiu asmeniu.

Elektroninės atpažinties patikimumas priklauso nuo to, ar yra tapatumo nustatymo priemonių (t. y. ar galima patvirtinti elektroninės atpažinties duomenis). Pranešančiosios valstybės narės reglamentu įpareigojamos trečiosioms šalims užtikrinti virtualų tapatumo nustatymą, už kurį nereikėtų mokėti. Tapatumo nustatymo galimybe turi būti galima naudotis be pertrūkių. Šalims, kurios pasikliauja tokiu tapatumo nustatymu, negali būti nustatyta jokių specialių techninių reikalavimų, pvz., dėl techninės arba programinės įrangos. Ši nuostata netaikoma reikalavimams, keliamais elektroninės atpažinties priemonių naudotojams (turėtojams), jeigu tokie reikalavimai yra techniškai būtini tam, kad būtų galima naudotis elektroninės atpažinties priemonėmis, pvz., kortelių skaitytuvais.

Valstybės narės privalo prisiimti įsipareigojimą dėl ryšio vienareikšmiškumo (t. y. dėl to, kad su asmeniu susieti atpažinties duomenys nebūtų susieti su kitu asmeniu) ir dėl tapatumo nustatymo galimybės (t. y. ar galima patvirtinti elektroninės atpažinties duomenis). Valstybių narių įsipareigojimas neapima kitų atpažinties proceso arba operacijos, kuriems reikalinga atpažintis, aspektų.

7 skyriuje nustatytos Komisijos informavimo apie elektroninės atpažinties schemas taisyklės.

8 straipsnis skirtas užtikrinti pranešime nurodytų atpažinties schemų techninį sąveikumą taikant koordinavimo principą, apimantį deleguotųjų teisės aktų priėmimą.

3.3.3. III SKYRIUS. PATIKIMUMO UŽTIKRINIMO PASLAUGOS

3.3.3.1. 1 skirsnis. Bendrosios nuostatos

9 straipsnyje nustatyti principai, susiję su kvalifikuotų ir nekvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų atsakomybe. Šis straipsnis parengtas pagal Direktyvos 1999/93/EB 6 straipsnį ir jame išplečiama teisė į žalos, padarytos dėl to, kad neatsargus patikimumo paslaugų teikėjas nesivadovavo geriausiąja saugumo patirtimi ir dėl to padarė saugumo incidentų, turėjusių didelio neigiamo poveikio paslaugai, atlyginimą.

10 straipsnyje aprašytas kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų, kurias teikia trečiojoje šalyje įsisteigęs teikėjas, pripažinimo ir priėmimo mechanizmas. Šis straipsnis parengtas pagal Direktyvos 1999/93/EB 7 straipsnį, tačiau paliekama tik viena praktiškai įgyvendinama galimybė – leisti tokį pripažinimą pagal tarptautinį Europos Sąjungos susitarimą su trečiosiomis šalimis arba tarptautinėmis organizacijomis.

11 straipsnyje nustatyti duomenų apsaugos ir mažiausio jų kiekio užtikrinimo principai. Šis straipsnis parengtas pagal Direktyvos 1999/93/EB 8 straipsnį.

12 straipsniu užtikrinama, kad patikimumo užtikrinimo paslaugomis galėtų naudotis neįgalūs asmenys.

3.3.3.2. 2 skirsnis. Priežiūra

13 straipsnyje valstybės narės įpareigotos, kaip ir pagal Direktyvos 1999/93/EB 3 straipsnio 3 dalį, įsteigti priežiūros įstaigas ir aiškiau apibrėžta bei išplėsta jų kompetencija, susijusi su

patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjais ir kvalifikuotais patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjais.

14 straipsnyje nustatytas aiškus valstybių narių priežiūros įstaigų savitarpio pagalbos mechanizmas, skirtas palengvinti tarpvalstybinę patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų priežiūrą. Jame nustatytos bendros veiklos taisyklės ir priežiūros įstaigų teisė dalyvauti tokioje veikloje.

15 straipsnyje nustatyta kvalifikuotų ir nekvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų pareiga įgyvendinti tinkamas technines ir organizacines priemones, skirtas užtikrinti jų veiklos saugumą. Be to, kompetentingos priežiūros įstaigos ir kitos susijusios valdžios institucijos turi būti informuojamos apie visus saugumo incidentus. Prireikus jos savo ruožtu informuos kitų valstybių narių priežiūros įstaigas ir tiesiogiai arba per susijusį patikimumo užtikrinimo paslaugos teikėją informuos visuomenę.

16 straipsnyje nustatytos kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų ir jų teikiamų kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų priežiūros sąlygos. Jame nustatyta pareiga, kad kvalifikuoti patikimumo paslaugų teikėjai kasmet būtų tikrinami pripažintos nepriklausomos įstaigos, kuri patvirtintų priežiūros įstaigai, kad jie vykdo reglamente nustatytas pareigas. Be to, 16 straipsnio 2 dalyje priežiūros įstaigai suteikta teisė bet kada atlikti kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų patikrinimus vietoje. Priežiūros įstaiga taip pat įgaliota duoti kvalifikuotiems patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams privalomus nurodymus proporcingai šalinti visus saugumo patikrinimo metu nustatytus pažeidimus, susijusius su pareigų nesilaikymu.

17 straipsnyje nustatyti veiksmai, kurių priežiūros įstaiga turėtų imtis gavusi patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo, pageidaujančio pradėti teikti kvalifikuotą patikimumo užtikrinimo paslaugą, prašymą.

18 straipsnyje numatyta sudaryti patikimus sąrašus[10], kuriuose būtų pateikiama informacija apie kvalifikuotus patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjus, kuriems taikoma priežiūra, ir apie jų siūlomas kvalifikuotas paslaugas. Ši informacija turi būti viešai skelbiama naudojant bendrą šabloną, kad būtų lengviau jį naudoti automatizuotomis priemonėmis ir kad būtų užtikrintas tinkamas išsamumas.

19 straipsnyje nustatyti reikalavimai, kuriuos kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai turi įvykdyti, kad būtų pripažinti kvalifikuotais. Šis straipsnis parengtas pagal Direktyvos 1999/93/EB II priedą.

3.3.3.3. 3 skirsnis. Elektroninis parašas

20 straipsnyje įtvirtintos taisyklės, susijusios su fizinių asmenų elektroninių parašų teisine galia. Šiame straipsnyje aiškiau išdėstytas ir išplėstas Direktyvos 1999/93/EB 5 straipsnis, nustatant aiškią pareigą suteikti kvalifikuotiems elektroniniams parašams tokią pat teisinę galią kaip ir ranka padėtiems parašams. Be to, valstybės narės privalo užtikrinti tarpvalstybinį kvalifikuotų elektroninių parašų priėmimą, kai tai susiję su viešųjų paslaugų teikimu, ir negali nustatyti jokių papildomų reikalavimų, dėl kurių galėtų atsirasti kliūčių šių parašų naudojimui.

[10] Naujo Komisijos sprendimo dėl šiuo reglamentu nustatytų patikimų sąrašų pagrindas – Komisijos sprendimu 2009/767/EB su pakeitimais, padarytais Komisijos sprendimu 2010/425/ES, nustatytas patikimas sąrašas.

21 straipsnyje išdėstyti kvalifikuotiems parašų sertifikatams keliami reikalavimai. Jame aiškiau išdėstytas Direktyvos 1999/93/EB I priedas ir pašalintos nuostatos, kurios praktiškai nepasiteisino (pvz., operacijų vertės apribojimai).

22 straipsnyje nustatyti kvalifikuotiems elektroninio parašo kūrimo įtaisams keliami reikalavimai. Jame aiškiau išdėstyti Direktyvos 1999/93/EB 3 straipsnio 5 dalyje nustatytai saugiai parašo formavimo įrangai, kuri dabar pagal šį reglamentą laikoma kvalifikuotais parašo kūrimo įtaisais, keliami reikalavimai. Be to, remiantis šiuo straipsnio tampa aišku, kad parašo kūrimo įtaisų sąvoka gali būti gerokai platesnė ir reikšti ne tik priemonę, kurioje saugomi parašo kūrimo duomenys. Komisija taip pat gali sudaryti įtaisams keliamų saugumo reikalavimų standartų numerių sąrašą.

23 straipsnyje, remiantis Direktyvos 1999/93/EB 3 straipsnio 4 dalimi, apibrėžta nauja – kvalifikuotų elektroninio parašo kūrimo įtaisų sertifikavimo, skirto nustatyti šių įtaisų atitiktį II priede nustatytiems saugumo reikalavimams – sąvoka. Valstybės narės paskirtai sertifikavimo įstaigai atlikus sertifikavimo procedūrą, visos valstybės narės privalo pripažinti šiuos įtaisus kaip atitinkančius reikalavimus. Komisija pagal 24 straipsnį paskelbs patvirtintų tokių sertifikuotų įtaisų sąrašą. Be to, Komisija gali sudaryti 23 straipsnio 1 dalyje minimų informacinių technologijų produktų saugumo vertinimo standartų numerių sąrašą.

24 straipsnyje reglamentuojama, kaip Komisija, gavusi valstybių narių pranešimą dėl atitikties, skelbia kvalifikuotų elektroninio parašo kūrimo įtaisų sąrašą.

25 straipsnis parengtas pagal Direktyvos 1999/93/EB IV priedo rekomendacijas nustatyti privalomus kvalifikuotų elektroninių parašų galiojimo patvirtinimo reikalavimus, skirtus šio patvirtinimo teisiniam tikrumui padidinti.

26 straipsnyje nustatytos kvalifikuotoms galiojimo patvirtinimo paslaugoms keliamos sąlygos.

27 straipsnyje nustatyta sąlyga dėl ilgalaikės kvalifikuotų elektroninių parašų apsaugos. Ją įmanoma įgyvendinti taikant procedūras ir technologijas, kuriomis galima užtikrinti tolesnį kvalifikuoto elektroninio parašo patvirtinimo duomenų patikimumą pasibaigus jų technologiniam galiojimui, kai skaitmeninius nusikaltimus darantiems asmenims gali tapti lengva suklastoti elektroninį parašą.

3.3.3.4. 4 skirsnis. Elektroniniai spaudai

28 straipsnyje nustatyta juridinių asmenų elektroninių spaudų teisinė galia. Kvalifikuotam elektroniniam spaudui suteikta speciali teisinė prezumpcija, kuria garantuojama elektroninių dokumentų, su kuriais šis spaudas susiejamas, kilmė ir vientisumas.

29 straipsnyje nustatyti kvalifikuotiems elektroninių spaudų sertifikatams keliami reikalavimai.

30 straipsnyje nustatyti kvalifikuotų elektroninio spaudo kūrimo įtaisų sertifikavimo ir jų sąrašo skelbimo reikalavimai.

31 straipsnyje nustatyta kvalifikuotų elektroninių spaudų galiojimo patvirtinimo ir ilgalaikės apsaugos sąlyga.

3.3.3.5. 5 skirsnis. Elektroninė laiko žyma

32 straipsnyje nustatyta elektroninių laiko žymų teisinė galia. Kvalifikuotoms elektroninėms laiko žymoms suteikta speciali teisinė prezumpcija dėl laiko tikrumo.

33 straipsnyje nustatyti kvalifikuotoms elektroninėms laiko žymoms keliami reikalavimai.

3.3.3.6. 6 skirsnis. Elektroniniai dokumentai

34 straipsnyje nustatyta elektroninių dokumentų priėmimo teisinė galia ir sąlygos. Suteikta speciali teisinė prezumpcija dėl bet kokio elektroninio dokumento, pasirašyto kvalifikuotu elektroniniu parašu arba turinčio kvalifikuotą elektroninį spaudą, tikrumo ir vientisumo. Dėl elektroninių dokumentų priėmimo nustatyta, kad, jeigu teikiant viešąją paslaugą reikalaujama originalaus dokumento arba sertifikuotos kopijos, kitose valstybėse narėse, netaikant jokių papildomų reikalavimų, priimami bent tokie elektroniniai dokumentai, kuriuos parengė asmenys, kompetentingi rengti atitinkamus dokumentus, ir kurie pagal valstybės narės, kuriose tas dokumentas parengtas, nacionalinius teisės aktus laikomi originalais arba sertifikuotomis kopijomis.

3.3.3.7. 7 skirsnis. Elektroninio pristatymo paslaugos

35 straipsnyje nustatyta teikiant elektroninio pristatymo paslaugą išsiųstų arba gautų duomenų teisinė galia. Kvalifikuotoms elektroninio duomenų pristatymo paslaugoms suteikta speciali teisinė prezumpcija dėl išsiųstų arba gautų duomenų vientisumo ir laiko, kada šie duomenys buvo išsiųsti arba gauti, tikslumo. Be to, šiuo straipsniu užtikrintas abipusis kvalifikuotų elektroninio pristatymo paslaugų pripažinimas ES lygmeniu.

36 straipsnyje nustatyti kvalifikuotoms elektroninio pristatymo paslaugoms keliami reikalavimai.

3.3.3.8. 8 skirsnis. Svetainės tapatumo nustatymas

Šiuo skirsniu siekiama užtikrinti svetainės tapatumo, kiek tai susiję su svetainės savininku, nustatymą.

37 straipsnyje nustatyti kvalifikuotiems svetainės tapatumo nustatymo sertifikatams, kurie gali būti naudojami siekiant užtikrinti svetainės tapatumo nustatymą, keliami reikalavimai. Kvalifikuotame svetainės tapatumo nustatymo sertifikate bus pateikiamas būtinasis patikimos informacijos apie svetainę ir jos savininko juridinį egzistavimą rinkinys.

3.3.4. IV SKYRIUS. DELEGUOTIEJI TEISĖS AKTAI

38 straipsnyje pateiktos standartinės nuostatos dėl pasinaudojimo įgaliojimais, suteiktais pagal SESV 290 straipsnį (deleguotieji teisės aktai). Šiomis nuostatomis teisės aktų leidėjui suteikiama galimybė deleguoti Komisijai įgaliojimus priimti bendro pobūdžio įstatymo galios neturinčius teisės aktus, kuriais būtų papildomos arba iš dalies keičiamos neesminės įstatymo galią turinčio teisės akto nuostatos.

3.3.5. V SKYRIUS. ĮGYVENDINIMO AKTAI

39 straipsnyje pateikta nuostata dėl komiteto procedūros, reikalingos tam, kad pagal SESV 291 straipsnį Komisijai būtų galima perduoti įgyvendinimo įgaliojimus, kai būtina užtikrinti vienodas teisiškai privalomų Sąjungos aktų įgyvendinimo sąlygas. Taikoma nagrinėjimo procedūra.

3.3.6. VI SKYRIUS. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

40 straipsnyje Komisija įpareigota įvertinti reglamentą ir teikti ataskaitas apie jo taikymą.

41 straipsniu panaikinama Direktyva 1999/93/EB ir numatomas sklandus perėjimas nuo esamos elektroninių parašų infrastruktūros prie naujųjų šio reglamento reikalavimų.

42 straipsnyje nustatyta šio reglamento įsigaliojimo data.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Konkretus pasiūlymo poveikis biudžetui yra susijęs su Europos Komisijai pavedamos funkcijomis, kaip nurodyta pridėtoje finansinėje teisės akto pasiūlymo pažymoje.

Šis pasiūlymas neturi poveikio veiklos išlaidoms.

Finansinėje reglamento pasiūlymo pažymoje nurodytas paties reglamento poveikis biudžetui.

2012/0146 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

perdavus įstatymo galią turinčio teisės akto projektą nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę[11],

pasikonsultavę su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu[12],

laikydamiesi įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

(1) pasitikėjimo virtualiąja aplinka didinimas yra svarbus ekonominės plėtros veiksnys. Trūkstant pasitikėjimo, vartotojai, įmonės ir valdžios institucijos vengia vykdyti operacijas elektroniniu būdu ir pradėti naudotis naujomis paslaugomis;

(2) šiuo reglamentu siekiama stiprinti pasitikėjimą elektroninėmis operacijomis vidaus rinkoje, sudarant galimybę saugiai ir sklandžiai vykdyti elektronines įmonių, gyventojų ir valdžios institucijų tarpusavio operacijas, taip didinant viešųjų ir privačių virtualiųjų paslaugų, elektroninio verslo ir elektroninės prekybos veiksmingumą;

(3) 1999 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 1999/93/EB dėl Bendrijos elektroninių parašų reguliavimo sistemos[13] iš esmės buvo skirta tik elektroniniams parašams, nenustatant išsamios tarpvalstybinės ir tarpšakinės sistemos, kuria būtų užtikrintos saugios, patikimos ir patogios elektroninės operacijos. Šiuo reglamentu patobulinama ir išplečiama Direktyvos *acquis*;

---

11 OL C , , p. .

12 OL C , , p. .

13 OL L 13, 2000 1 19, p. 12.

(4) Komisijos Europos skaitmeninėje dienotvarkėje[14] nurodyta, kad skaitmeninės rinkos susiskaidymas, sąveikumo stoka ir skaitmeninių nusikaltimų gausėjimas yra pagrindinės sėkmingo skaitmeninės ekonomikos ciklo užtikrinimo kliūtys. 2010 m. ES pilietybės ataskaitoje Komisija pabrėžė poreikį spręsti pagrindines problemas, trukdančias Europos gyventojams naudotis bendrosios skaitmeninės rinkos ir tarpvalstybinių skaitmeninių paslaugų teikiamais pranašumais[15];

(5) Europos Vadovų Taryba paragino Komisiją iki 2015 m. sukurti bendrąją skaitmeninę rinką[16], kad, sudarant geresnes sąlygas tarpvalstybiniu mastu naudotis virtualiosiomis paslaugomis, o ypatingą dėmesį skiriant saugios elektroninės atpažinties ir tapatumo nustatymo palengvinimui, būtų galima užtikrinti sparčią pažangą pagrindinėse skaitmeninės ekonomikos srityse ir paskatinti visiškai integruotos bendrosios skaitmeninės rinkos kūrimąsi[17];

(6) Taryba paragino Komisiją prisidėti prie bendrosios skaitmeninės rinkos kūrimo nustatant reikiamas pagrindinių priemonių, tokių kaip elektroninės atpažinties, elektroninių dokumentų, elektroninių parašų ir elektroninių pristatymo paslaugų, abipusio tarpvalstybinio pripažinimo ir sąveikių e. valdžios paslaugų teikimo visoje Europos Sąjungoje sąlygas[18];

(7) Europos Parlamentas pabrėžė, kad svarbu užtikrinti elektroninių paslaugų, ypač elektroninių parašų, saugumą, ir kad Europos lygmeniu būtina sukurti pamatinę viešąją infrastruktūrą, bei paragino Komisiją sukurti Europos tinkamumo patvirtinimo institucijų portalą, siekiant užtikrinti tarpvalstybinį elektroninių parašų sąveikumą ir padidinti internetu sudarytų sandorių saugumą[19];

(8) 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje[20] reikalaujama, kad valstybės narės įsteigtų „kontaktinius centrus“, taip užtikrindamos, kad būtų galima lengvai, nuotoliniu būdu, elektroninėmis priemonėmis per atitinkamą kontaktinį centrą susisiekiant su reikiamomis valdžios institucijomis, atlikti visas procedūras ir formalumus, susijusius su teise teikti paslaugas arba paslaugų teikimu. Daugeliui virtualiųjų paslaugų, teikiamų per kontaktinius centrus, reikalinga elektroninė atpažintis, tapatumo nustatymas ir parašas;

(9) norėdami pasinaudoti tomis paslaugomis, kitose valstybėse narėse įsisteigę paslaugų teikėjai dažniausiai negali pasinaudoti savo elektroninės atpažinties priemonėmis, nes jų šalyje taikomos nacionalinės elektroninės atpažinties schemos kitose valstybėse narėse nepripažįstamos ir nepriimamos. Ši elektroninė kliūtis trukdo paslaugų teikėjams pasinaudoti visais vidaus rinkos pranašumais. Abipusis elektroninės atpažinties priemonių pripažinimas ir priėmimas palengvins tarpvalstybinį įvairių paslaugų teikimą vidaus rinkoje ir suteiks įmonėms galimybę plėsti veiklą užsienyje, išvengiant daugelio problemų, kylančių bendraujant su valdžios institucijomis;

---

14 COM(2010) 245 galutinis/2.

15 2010 m. ES pilietybės ataskaita „Kliūčių ES piliečių teisėms šalinimas“, COM(2010) 603 galutinis, 2.2.2 punktas, 13 p.

16 4/2/2011: EUCO 2/1/11.

17 23/10/2011: EUCO 52/1/11.

18 Tarybos išvados dėl 2011–2015 m. Europos e. valdžios veiksmų plano, 3093-asis Transporto, telekomunikacijų ir energetikos tarybos posėdis, Briuselis, 2011 m. gegužės 27 d.

19 2010 m. rugsėjo 21 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl elektroninės prekybos vidaus rinkos kūrimo užbaigimo, 2010 9 21, P7_TA(2010)0320, ir 2010 m. birželio 15 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl tolesnių interneto valdymo etapų, P7_TA(2010)0208.

20 OL L 376, 2006 12 27, p. 36.

(10) 2011 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/24/ES dėl pacientų teisių į tarpvalstybines sveikatos priežiūros paslaugas įgyvendinimo[21] įsteigtas už e. sveikatą atsakingų nacionalinių valdžios institucijų tinklas. Siekiant pagerinti tarpvalstybinių sveikatos priežiūros paslaugų saugumą ir tęstinumą, reikalaujama, kad šis tinklas parengtų tarpvalstybinio prisijungimo prie elektroninių sveikatos priežiūros duomenų ir paslaugų gaires, be kitų dalykų, padėdamas rengti *„bendras identifikavimo ir autentifikavimo priemones, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos perduoti duomenis teikiant tarpvalstybines sveikatos priežiūros paslaugas“*. Abipusis elektroninės atpažinties ir tapatumo nustatymo priemonių pripažinimas ir priėmimas yra labai svarbus Europos gyventojų tarpvalstybinės sveikatos priežiūros faktinio užtikrinimo veiksnys. Kai žmonės keliauja gydymosi tikslais, jų medicininiai duomenys turi būti prieinami toje šalyje, kurioje šie žmonės gydomi. Tam būtina vientisa, saugi ir patikima elektroninės atpažinties sistema;

(11) vienas tikslų, kurių siekiama šiuo reglamentu, – pašalinti esamas valstybėse narėse naudojamų elektroninės atpažinties priemonių, reikalingų norint pasinaudoti bent viešosiomis paslaugomis, tarpvalstybinio naudojimo kliūtis. Šiuo reglamentu nesiekiama reguliuoti valstybėse narėse įdiegtų elektroninės atpažinties valdymo sistemų ir su jomis susijusių infrastruktūrų. Šio reglamento paskirtis – užtikrinti, kad naudojantis valstybių narių siūlomomis tarpvalstybinėmis virtualiosiomis paslaugomis būtų galima užtikrinti saugų elektroninę atpažintį ir tapatumo nustatymą;

(12) Valstybėms narėms turėtų būti palikta laisvė elektroninės atpažinties tikslais naudoti arba diegti priemones, reikalingas norint pasinaudoti virtualiosiomis paslaugomis. Be to, joms turėtų būti suteikta galimybė spręsti, ar į šių priemonių užtikrinimą įtraukti privatų sektorių. Valstybės narės neturėtų būti įpareigojamos pranešti apie savo elektroninės atpažinties schemas. Valstybės narės turėtų pačios spręsti, ar pranešti apie visas elektroninės atpažinties schemas, nacionaliniu lygmeniu taikomas tam, kad būtų galima pasinaudoti bent viešosiomis virtualiosiomis paslaugomis arba tam tikromis paslaugomis, ar pranešti tik apie kai kurias schemas, ar visai apie jas nepranešti;

(13) reglamente turi būti nustatytos tam tikros sąlygos, kuriomis turėtų būti priimamos elektroninės atpažinties priemonės ir pranešama apie schemas. Jos turėtų padėti valstybėms narėms užtikrinti reikiamą pasitikėjimą viena kitos elektroninės atpažinties schemomis ir abipusiai pripažinti bei priimti elektroninės atpažinties priemones, kurioms taikomos pranešime nurodytos schemos. Jeigu pranešančioji valstybė narė laikosi pranešimo sąlygų ir jeigu pranešimas buvo paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, turėtų būti taikomas abipusio pripažinimo ir priėmimo principas. Tačiau galimybė naudotis virtualiosiomis paslaugomis ir galutinis jų suteikimas prašytojui turėtų būti glaudžiai susieti su teise gauti šias paslaugas pagal nacionalinius teisės aktus nustatytomis sąlygomis;

(14) valstybėms narėms turėtų būti suteikta galimybė spręsti, ar įtraukti privatų sektorių į elektroninės atpažinties priemonių išdavimą ir ar leisti privačiam sektoriui atpažinties tikslais naudoti elektroninės atpažinties priemones, taikomas pagal pranešime nurodytą schemą, kai to reikia norint pasinaudoti virtualiosiomis paslaugomis arba atlikti elektronines operacijas. Galimybė naudoti šias elektroninės atpažinties priemones leistų privačiam sektoriui pasikliauti elektronine atpažintimi ir tapatumo nustatymu, jau plačiai taikomu daugelyje valstybių narių bent viešųjų paslaugų

[21] OL L 88, 2011 4 4, p. 45.

tikslais, ir sudaryti įmonėms bei gyventojams palankesnes sąlygas tarpvalstybiniu mastu naudotis tų valstybių narių teikiamomis virtualiosiomis paslaugomis. Kad privačiam sektoriui būtų lengviau naudotis šiomis elektroninės atpažinties priemonėmis tarpvalstybiniu mastu, pasikliaujančioms šalims, nediskriminuojant viešojo arba privataus sektoriaus, turėtų būti sudarytos sąlygos pasinaudoti valstybių narių suteikta tapatumo nustatymo galimybe;

(15) kad pagal pranešime nurodytąsias schemas taikomas elektroninės atpažinties priemones būtų galima naudoti tarpvalstybiniu mastu, valstybės narės privalo bendradarbiauti užtikrindamos techninį sąveikumą. Todėl negalima taikyti jokių specialių nacionalinių techninių taisyklių, pagal kurias, pvz., kitos valstybės subjektai privalėtų įsigyti tam tikrą techninę arba programinę įrangą, skirtą patikrinti elektroninės atpažinties priemonę ir patvirtinti jos galiojimą. Tačiau naudotojams neišvengiamai turės būti taikomi techniniai reikalavimai, susiję su bet kurios atpažinimo priemonės (pvz., lustinių kortelių) konkrečiomis specifikacijomis;

(16) valstybių narių bendradarbiavimas turėtų padėti užtikrinti pranešime nurodytųjų elektroninės atpažinties schemų techninį sąveikumą, siekiant aukšto lygio pasitikėjimo ir pavojaus lygį atitinkančio saugumo. Šį bendradarbiavimą turėtų palengvinti valstybių narių keitimasis informacija ir geriausiąja patirtimi, siekiant užtikrinti abipusį pripažinimą;

(17) šiuo reglamentu taip pat turėtų būti nustatyta bendroji teisinė elektroninių patikimumo užtikrinimo paslaugų naudojimo sistema. Tačiau jame neturėtų būti nustatyta bendroji pareiga naudotis šiomis paslaugomis. Pirmiausia juo neturėtų būti reglamentuojamas paslaugų teikimas remiantis savanoriškais susitarimais pagal privatinę teisę. Juo neturėtų būti reglamentuojami aspektai, susiję su sutarčių sudarymu arba kitokių teisinių pareigų nustatymu ir šių sutarčių bei pareigų galiojimu, jeigu esama nacionaliniais arba Sąjungos teisės aktais nustatytų formos reikalavimų;

(18) siekiant paskatinti bendrą tarpvalstybinį elektroninių patikimumo užtikrinimo paslaugų naudojimą, šias paslaugas turėtų būti galima naudoti kaip įrodymus bet kurioje valstybėje narėje nagrinėjamose teismo bylose;

(19) valstybėms narėms turėtų būti palikta teisė pačioms apibrėžti kitokias, į šiame reglamente numatytą galutinį patikimumo užtikrinimo paslaugų sąrašą neįtrauktas patikimumo užtikrinimo paslaugas, kad jos nacionaliniu mastu būtų pripažįstamos kaip kvalifikuotos patikimumo užtikrinimo paslaugos;

(20) atsižvelgiant į technologijų pažangos tempą, šiame reglamente turėtų būti įtvirtintas palankumo naujovių diegimui principas;

(21) šis reglamentas turėtų būti neutralus technologijų požiūriu. Šiuo reglamentu suteiktas teisines galias turėtų būti galima įgyvendinti bet kokiomis techninėmis priemonėmis, atitinkančiomis šio reglamento reikalavimus;

(22) siekiant sustiprinti žmonių pasitikėjimą vidaus rinka ir paskatinti patikimumo užtikrinimo paslaugų ir produktų naudojimą, turėtų būti apibrėžtos naujos – kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų ir kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo – sąvokos, kad būtų galima nurodyti reikalavimus ir pareigas, kuriais būtų užtikrintas aukštas bet kokių naudojamų arba teikiamų kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų ir produktų saugumo lygis;

(23) atsižvelgiant į pareigas, nustatytas pagal ES įsigaliojusią JT neįgaliųjų teisių konvenciją, neįgaliems asmenims turėtų būti sudaryta kitų vartotojų atžvilgiu lygiavertė galimybė naudotis patikimumo užtikrinimo paslaugomis ir teikiant šias paslaugas naudojamais galutinio vartojimo produktais;

(24) patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas yra asmens duomenų valdytojas, todėl privalo vykdyti 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo[22] nustatytas pareigas Pirmiausia turėtų būti užtikrinta, kad renkamų duomenų kiekis būtų kuo mažesnis, atsižvelgiant į teikiamos paslaugos paskirtį;

(25) priežiūros įstaigos turėtų bendradarbiauti su duomenų apsaugos institucijomis ir keistis su jomis informacija siekiant užtikrinti, kad paslaugų teikėjai tinkamai įgyvendintų duomenų apsaugos teisės aktus. Pirmiausia turėtų būti keičiamasi informacija apie saugumo incidentus ir asmens duomenų naudojimo pažeidimus;

(26) visi patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai turėtų vadovautis geriausiąja saugumo patirtimi, atitinkančia su jų veikla susijusius pavojus, kad būtų sustiprintas naudotojų pasitikėjimas bendrąja rinka;

(27) nuostatomis dėl slapyvardžių naudojimo sertifikatuose neturėtų būti kliudoma valstybėms narėms reikalauti nustatyti asmenų tapatybę pagal Sąjungos arba nacionalinius teisės aktus;

(28) siekiant užtikrinti panašų kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų saugumo lygį, visos valstybės narės turėtų laikytis bendrų esminių priežiūros reikalavimų. Kad šiuos reikalavimus būtų lengviau nuosekliai taikyti visoje Sąjungoje, valstybės narės turėtų patvirtinti palyginamas procedūras ir keistis informacija apie jų vykdomą priežiūros veiklą bei geriausiąją patirtį šioje srityje;

(29) siekiant suinteresuotosioms šalims suteikti tinkamos informacijos apie padarytus saugumo incidentus arba vientisumo pažeidimus, labai svarbu, kad būtų pranešama apie saugumo incidentus ir kad būtų atliekami saugumo rizikos vertinimai.

(30) kad Komisija ir valstybės narės galėtų įvertinti šiuo reglamentu sukurto pranešimų apie pažeidimus mechanizmo veiksmingumą, turėtų būti reikalaujama, kad priežiūros įstaigos teiktų Komisijai ir Europos tinklų ir informacijos apsaugos agentūrai (ENISA) informacijos suvestines;

(31) kad Komisija ir valstybės narės galėtų įvertinti šio reglamento poveikį, turėtų būti reikalaujama, kad priežiūros institucijos pateiktų statistinius duomenis apie kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų naudojimą;

(32) kad Komisija ir valstybės narės galėtų įvertinti šiuo reglamentu nustatyto geresnės priežiūros mechanizmo veiksmingumą, turėtų būti reikalaujama, kad priežiūros įstaigos teiktų ataskaitas apie savo veiklą. Tai padėtų palengvinti priežiūros įstaigų keitimąsi geriausiąja patirtimi ir užtikrintų, kad visose valstybėse narėse būtų nuosekliai ir veiksmingai įgyvendinami esminiai priežiūros reikalavimai;

---

22 OL L 281, 1995 11 23, p. 31.

(33) kad būtų užtikrintas kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų tvarumas ir pastovumas bei sustiprintas naudotojų pasitikėjimas kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų tęstinumu, priežiūros įstaigos turėtų užtikrinti, kad kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų duomenys tam tikrą laikotarpį būtų saugomi ir prieinami, net jeigu kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas nutraukia savo veiklą;

(34) siekiant palengvinti kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų priežiūrą, pvz., kai teikėjas teikia paslaugas kitos valstybės narės teritorijoje ir joje jam netaikoma priežiūra arba kai jo kompiuteriai yra ne tos valstybės narės teritorijoje, kurioje jis yra įsisteigęs, turėtų būti nustatyta valstybių narių priežiūros įstaigų savitarpio pagalbos sistema;

(35) patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai privalo laikytis šiame reglamente nustatytų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikimo reikalavimų, ypač tų, kurie keliami kvalifikuotoms patikimumo užtikrinimo paslaugoms. Priežiūros įstaigos privalo prižiūrėti, kaip patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai laikosi šių reikalavimų;

(36) kad būtų galima užtikrinti veiksmingą inicijavimo procesą, kuriuo kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai ir jų teikiamos kvalifikuotos patikimumo užtikrinimo paslaugos turėtų būti įtraukiami į patikimus sąrašus, turėtų būti paskatintas numatomų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų ir kompetentingos priežiūros įstaigos pirminių santykių užmezgimas, siekiant palengvinti reikiamus išsamius patikrinimus, suteikiančius galimybę teikti kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugas;

(37) patikimi sąrašai yra labai svarbūs tam, kad būtų padidintas rinkos dalyvių tarpusavio pasitikėjimas, nes juose, atliekant priežiūros procedūrą, nurodomas paslaugos teikėjo kvalifikacijos statusas, tačiau jie nėra būtini tam, kad būtų įgyta kvalifikacija ir kad būtų galima teikti kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugas, nes tai užtikrinama laikantis šio reglamento reikalavimų;

(38) pranešus apie kvalifikuotą patikimumo užtikrinimo paslaugą, atitinkama viešojo sektoriaus įstaiga negali atsisakyti atlikti administracinę procedūrą arba formalumus dėl to, kad ta paslauga nėra įtraukta į valstybių narių sudarytus patikimus sąrašus. Šiuo tikslu viešojo sektoriaus įstaiga kreipiasi į bet kurią valdžios įstaigą arba kitą instituciją, kuriai patikėtas e. valdžios paslaugų, pvz., mokesčių deklaravimo internetu, gimimo sertifikatų išdavimo, dalyvavimo elektroninių viešųjų pirkimų procedūrose ir t. t., teikimas;

(39) nors siekiant užtikrinti abipusį elektroninių parašų pripažinimą būtinas aukštas saugumo lygis, tam tikrais atvejais, pvz., susijusiais su 2009 m. spalio 16 d. Komisijos sprendimu 2009/767/EB, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje nustatomos priemonės procedūroms, atliekamoms naudojantis elektroninėmis priemonėmis ir kontaktinių centrų paslaugomis, palengvinti[23], taip pat turėtų būti priimami elektroniniai parašai, kuriais užtikrinamas žemesnio lygio saugumas;

(40) pasirašančiam asmeniui turėtų būti sudaryta galimybė kvalifikuotų elektroninio parašo kūrimo įtaisų priežiūrą patikėti trečiajai šaliai, jeigu yra įdiegti tinkami mechanizmai ir

[23] OL L 274, 2009 10 20, p. 36.

procedūros, skirti užtikrinti, kad pasirašantis asmuo turėtų išimtinę savo elektroninio parašo kūrimo duomenų naudojimo kontrolę ir jeigu naudojant įtaisą laikomasi kvalifikuotam parašui keliamų reikalavimų.

(41) siekiant užtikrinti parašo galiojimo teisinį tikrumą, labai svarbu išsamiai nurodyti, kokias kvalifikuoto elektroninio parašo sudedamąsias dalis galiojimą tvirtinanti pasikliaujančioji šalis turi įvertinti. Be to, reikalavimų nustatymas kvalifikuotiems patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams, kurie gali teikti kvalifikuotą galiojimo patvirtinimo paslaugą pasikliaujančioms šalims, kurios pačios nenori arba negali atlikti kvalifikuotų elektroninių parašų galiojimo patvirtinimo procedūros, turėtų paskatinti privatų arba viešąjį sektorių investuoti į šias paslaugas. Įgyvendinus abu šiuos dalykus, kvalifikuoto elektroninio parašo galiojimo patvirtinimas ES lygmeniu turėtų tapti lengvas ir patogus visoms šalims;

(42) jeigu operacijai atlikti reikalingas juridinio asmens kvalifikuotas elektroninis spaudas, lygiai taip pat turėtų būti priimamas to juridinio asmens įgaliotojo atstovo kvalifikuotas elektroninis parašas;

(43) elektroniniai spaudai turėtų būti įrodymas, kad elektroninį dokumentą parengė juridinis asmuo; jais užtikrinama dokumento kilmė ir vientisumas;

(44) šiuo reglamentu turėtų būti užtikrinta ilgalaikė informacijos apsauga, t. y. elektroninio parašo ir elektroninių spaudų teisinis galiojimas ilgą laiką, taip užtikrinant, kad jų galiojimą būtų galima patvirtinti nepaisant būsimų technologinių pokyčių;

(45) siekiant paskatinti tarpvalstybinį elektroninių dokumentų naudojimą, šiuo reglamentu turėtų būti nustatyta elektroninių dokumentų teisinė galia, ir šie dokumentai, atsižvelgus į rizikos vertinimą ir užtikrinus jų tikrumą bei vientisumą, turėtų būti laikomi lygiaverčiais popieriniams dokumentams. Taip pat svarbu toliau tobulinti tarpvalstybines elektronines operacijas vidaus rinkoje, kad originalūs elektroniniai dokumentai arba sertifikuotos kopijos, pagal nacionalinę teisę išduoti atitinkamų valstybės narės kompetentingų įstaigų, būtų priimami ir kitose valstybėse narėse. Šis reglamentas neturėtų turėti įtakos valstybių narių teisei nacionaliniu lygmeniu nustatyti, kas yra originalas arba kas yra kopija, tačiau juo turėtų būti užtikrinta, kad juos būtų galima taip naudoti ir tarpvalstybiniu lygmeniu;

(46) kadangi valstybių narių kompetentingos institucijos dabar naudoja įvairaus formato saugius elektroninius parašus savo dokumentams pasirašyti, būtina užtikrinti, kad valstybės narės, priimdamos elektroniniu būdu pasirašytus dokumentus, gebėtų techniškai apdoroti bent keletą saugaus elektroninio parašo formatų. Atitinkamai, jeigu valstybių narių kompetentingos institucijos naudoja saugius elektroninius spaudus, turėtų būti užtikrinta, kad jos gebėtų patvirtinti bent kelių formatų saugius elektroninius spaudus;

(47) be juridinio asmens parengto dokumento tapatumo nustatymo, elektroniniai spaudai gali būti naudojami siekiant nustatyti bet kokio juridinio asmens skaitmeninio turto, pvz., programinės įrangos kodo, serverių, tapatumą;

(48) sudarius svetainių ir asmenų, kuriam jos priklauso, tapatumo nustatymo galimybę, būtų sunkiau klastoti svetaines, taigi būtų mažinamas sukčiavimas;

(49) kad būtų galima lanksčiai ir greitai papildyti tam tikrus šio reglamento detalius techninius aspektus, Komisijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti teisės aktus dėl: elektroninės atpažinties sąveikumo; patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams privalomų saugumo priemonių; už paslaugų teikėjų tikrinimą atsakingų pripažintų nepriklausomų įstaigų; patikimų sąrašų; reikalavimų dėl elektroninių parašų saugumo lygių; reikalavimų dėl elektroninių parašų kvalifikuotų sertifikatų, jų galiojimo patvirtinimo ir ilgalaikės apsaugos; už kvalifikuotų elektroninio parašo kūrimo įtaisų sertifikavimą atsakingų įstaigų; reikalavimų dėl elektroninių spaudų saugumo lygių ir dėl elektroninių spaudų kvalifikuotų sertifikatų; pristatymo paslaugų sąveikumo. Labai svarbu, kad Komisija, atlikdama parengiamąjį darbą, surengtų atitinkamas konsultacijas, įskaitant konsultacijas su ekspertais;

(50) Komisija, ruošdama ir rengdama deleguotuosius teisės aktus, turėtų užtikrinti, kad atitinkami dokumentai būtų tuo pat metu, laiku ir tinkamai perduodami Europos Parlamentui ir Tarybai;

(51) siekiant sudaryti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti perduoti įgyvendinimo įgaliojimai, pirmiausia tam, kad ji nurodytų standartų, kurių laikantis būtų suteikiama prezumpcija dėl atitikties tam tikriems šiame reglamente arba deleguotuosiuose teisės aktuose nustatytiems techniniams reikalavimams užtikrinimo, numerius. Komisija turėtų naudotis šiais įgaliojimais remdamasi 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai[24];

(52) teisinio tikrumo ir aiškumo sumetimais Direktyva 1999/93/EB turėtų būti panaikinta;

(53) siekiant užtikrinti teisinį tikrumą rinkos dalyviams, kurie jau naudoja pagal Direktyvą 1999/93/EB išduotus kvalifikuotus sertifikatus, būtina numatyti pakankamą pereinamąjį laikotarpį. Be to, būtina suteikti Komisijai galimybę iki tos datos priimti įgyvendinimo ir deleguotuosius teisės aktus;

(54) kadangi valstybės narės negali deramai pasiekti šio reglamento tikslų ir kadangi dėl šios priežasties bei atsižvelgiant į veiklos mastą jų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, Sąjunga gali priimti priemones, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu nenumatoma nieko, kas nėra būtina siekiant to tikslo, ypač kiek tai susiję su Komisijos, kaip nacionalinės veiklos koordinatorės, vaidmeniu,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

[24] OL L 55, 2011 2 28, p. 13.

1. Šiuo reglamentu nustatomos elektroninės atpažinties ir elektroninių patikimumo užtikrinimo paslaugų, skirtų elektroninėms operacijoms atlikti, taisyklės, kuriomis siekiama užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą.

2. Šiuo reglamentu nustatomos sąlygos, kuriomis valstybės narės pripažįsta ir priima elektronines fizinių ir juridinių asmenų atpažinties priemones, kurioms taikoma elektroninės atpažinties schema, apie kurią pranešė kita valstybė narė.

3. Šiuo reglamentu nustatoma elektroninių parašų, elektroninių spaudų, elektroninių laiko žymų, elektroninių dokumentų, elektroninių pristatymo paslaugų ir svetainių tapatumo nustatymo teisinė sistema.

4. Šiuo reglamentu užtikrinama, kad šį reglamentą atitinkančios patikimumo užtikrinimo paslaugos ir produktai galėtų būti laisvai teikiami vidaus rinkoje.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šis reglamentas taikomas elektroninei atpažinčiai, kuri atliekama pačių valstybių narių, jų vardu arba jų atsakomybe, ir Sąjungoje įsisteigusiems patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams.

2. Šis reglamentas netaikomas elektroninių patikimumo užtikrinimo paslaugų teikimui pagal savanoriškus susitarimus, sudarytus pagal privatinę teisę.

3. Šis reglamentas netaikomas aspektams, susijusiems su sutarčių sudarymu arba kitokių teisinių pareigų nustatymu ir šių sutarčių bei pareigų galiojimu, jeigu esama nacionaliniais arba Sąjungos teisės aktais nustatytų formos reikalavimų.

3 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų sąvokų apibrėžtys:

1) elektroninė atpažintis – elektroninių asmens tapatybės duomenų, kuriais vienareikšmiškai nurodomas fizinis arba juridinis asmuo, naudojimo procesas;

2) elektroninės atpažinties priemonė – materialus arba nematerialus objektas su šio straipsnio 1 dalyje numatytais duomenimis, skirtas tam, kad būtų galima pasinaudoti virtualiosiomis paslaugomis, kaip nurodyta 5 straipsnyje;

3) elektroninės atpažinties schema – elektroninės atpažinties sistema, pagal kurią šio straipsnio 1 punkte numatytiems asmenims išduodamos elektroninės atpažinties priemonės;

4) tapatumo nustatymas – elektroninis procesas, suteikiantis galimybę patvirtinti fizinio arba juridinio asmens elektroninės atpažinties priemonę arba elektroninių duomenų kilmę ir vientisumą;

5) pasirašantis asmuo – fizinis asmuo, kuris sukuria elektroninį parašą;

6) elektroninis parašas – elektroniniai duomenys, kurie yra prijungti prie kitų elektroninių duomenų arba logiškai susieti su jais ir kuriuos pasirašantis asmuo naudoja pasirašydamas;

7) saugus elektroninis parašas – elektroninis parašas, atitinkantis šiuos reikalavimus:

(a) vienareikšmiškai susietas su pasirašančiu asmeniu;

(b) leidžia nustatyti pasirašančio asmens tapatybę;

(c) sukurtas naudojant elektroninio parašo kūrimo duomenis, kuriuos tiktai pats pasirašantis asmuo gali labai patikimai naudoti; ir

(d) susietas su jo nurodomais duomenimis taip, kad bet koks tų duomenų pakeitimas būtų pastebimas;

8) kvalifikuotas elektroninis parašas – saugus elektroninis parašas, sukurtas naudojant kvalifikuotą elektroninio parašo kūrimo įtaisą ir pagrįstas kvalifikuotu elektroninio parašo sertifikatu;

9) elektroninio parašo kūrimo duomenys – unikalūs duomenys, kuriuos pasirašantis asmuo naudoja kurdamas elektroninį parašą;

10) sertifikatas – elektroninis liudijimas, kuriuo fizinio asmens elektroninio parašo arba juridinio asmens spaudo patvirtinimo duomenys susiejami su sertifikatu ir kuriuo patvirtinama, kai tai yra to asmens duomenys;

11) kvalifikuotas elektroninio parašo sertifikatas – elektroniniams parašams patvirtinti naudojamas liudijimas, išduodamas kvalifikuoto patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo ir atitinkantis I priede nustatytus reikalavimus;

12) patikimumo užtikrinimo paslauga – elektroninė paslauga, kuria kuriami, patikrinami, tvirtinami, tvarkomi ir saugomi elektroniniai parašai, elektroniniai spaudai, elektroninės laiko žymos, elektroniniai dokumentai, elektroninio pristatymo paslaugos, svetainių tapatumo nustatymo priemonės ir elektroniniai sertifikatai, įskaitant elektroninių parašų ir elektroninių spaudų sertifikatus;

13) kvalifikuota patikimumo užtikrinimo paslauga – šiame reglamente nustatytus taikytinus reikalavimus atitinkanti patikimumo užtikrinimo paslauga;

14) patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas – fizinis arba juridinis asmuo, teikiantis vieną arba daugiau patikimumo užtikrinimo paslaugų;

15) kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas – šiame reglamente nustatytus reikalavimus atitinkantis patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas;

16) produktas – techninė arba programinė įranga arba svarbios jos sudedamosios dalys, skirtos naudoti teikiant patikimumo užtikrinimo paslaugas;

17) elektroninio parašo kūrimo įtaisas – sukonfigūruota programinė arba techninė įranga, kuria kuriamas elektroninis parašas;

18) kvalifikuotas elektroninio parašo kūrimo įtaisas – elektroninio parašo kūrimo įtaisas, atitinkantis II priede nustatytus reikalavimus;

19) spaudo kūrėjas – juridinis asmuo, kuris sukuria elektroninį spaudą;

20) elektroninis spaudas – elektroniniai duomenys, kuriuos spaudo kūrėjas prijungia prie kitų elektroninių duomenų arba su jais logiškai susieja, kad užtikrintų susietųjų duomenų kilmę ir vientisumą;

21) saugus elektroninis spaudas – elektroninis spaudas, atitinkantis šiuos reikalavimus:

(a) vienareikšmiškai susietas su spaudo kūrėju;

(b) leidžia nustatyti spaudo kūrėjo tapatybę;

(c) sukurtas naudojant elektroninio spaudo kūrimo duomenis, kuriuos spaudo kūrėjas gali labai patikimai pats naudoti kurdamas elektroninį spaudą; ir

(d) susietas su jo nurodomais duomenimis taip, kad bet koks tų duomenų pakeitimas būtų pastebimas;

22) kvalifikuotas elektroninis spaudas – saugus elektroninis spaudas, sukurtas naudojant kvalifikuotą elektroninio spaudo kūrimo įtaisą ir pagrįstas kvalifikuotu elektroninio spaudo sertifikatu;

23) elektroninio spaudo kūrimo duomenys – unikalūs duomenys, kuriuos elektroninio spaudo kūrėjas naudoja kurdamas elektroninį spaudą;

24) kvalifikuotas elektroninio spaudo sertifikatas – elektroniniam spaudui patvirtinti naudojamas liudijimas, išduodamas kvalifikuoto patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo ir atitinkantis III priede nustatytus reikalavimus;

25) elektroninė laiko žyma – elektroniniai duomenys, kuriais kiti elektroniniai duomenys susiejami su tam tikru laiku, ir taip sukuriamas įrodymas, kad tam tikru laiku šie duomenys egzistavo;

26) kvalifikuota elektroninė laiko žyma – elektroninė laiko žyma, atitinkanti 33 straipsnyje nustatytus reikalavimus;

27) elektroninis dokumentas – bet kokiu elektroniniu formatu parengtas dokumentas;

28) elektroninio pristatymo paslauga – paslauga, kuria sudaroma galimybė perduoti duomenis elektroninėmis priemonėmis ir kuria suteikiama su duomenų tvarkymu susijusių įrodymų, įskaitant duomenų išsiuntimo arba gavimo įrodymą, taip pat perduodami duomenys apsaugomi nuo praradimo, vagystės, sugadinimo arba neteisėto pakeitimo;

29) kvalifikuota elektroninio pristatymo paslauga – elektroninio pristatymo paslauga, atitinkanti 36 straipsnyje nustatytus reikalavimus;

30) kvalifikuotas svetainės tapatumo nustatymo sertifikatas – liudijimas, suteikiantis galimybę nustatyti svetainės tapatumą ir susiejantis svetainę su asmeniu, kuriam buvo suteiktas kvalifikuoto patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo išduotas IV priede nustatytus reikalavimus atitinkantis sertifikatas;

31) patvirtinimo duomenys – duomenys, naudojami patvirtinti elektroninio parašo arba elektroninio spaudo galiojimą.

4 straipsnis

Vidaus rinkos principas

1. Kiek tai susiję su šiuo reglamentu reglamentuojamomis sritimis, netaikoma jokių suvaržymų, kuriais valstybės narės teritorijoje būtų ribojama patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų, įsisteigusių kitose valstybėse narėse, galimybė teikti patikimumo užtikrinimo paslaugas.

2. Šį reglamentą atitinkančius produktus leidžiama laisvai siūlyti vidaus rinkoje.

II SKYRIUS

ELEKTRONINĖ ATPAŽINTIS

5 straipsnis

Abipusis pripažinimas ir priėmimas

Jeigu pagal nacionalinius teisės aktus arba administracinę tvarką reikalaujama, kad norint pasinaudoti virtualiąja paslauga būtina užtikrinti elektroninę atpažintį (naudojant elektronines atpažinties priemones) ir tapatumo nustatymą, pasinaudojimo ta paslauga tikslais pripažįstamos ir priimamos visos kitoje valstybėje narėje išduotos elektroninės atpažinties priemonės, kurioms taikoma schema, įtraukta į sąrašą, Komisijos paskelbtą pagal 7 straipsnyje nurodytą procedūrą.

6 straipsnis

Pranešimo apie elektroninės atpažinties schemas sąlygos

1. Apie elektroninės atpažinties schemas tinka pranešti pagal 7 straipsnį, jeigu laikomasi šių sąlygų:

(a) elektroninės atpažinties priemones išduoda pati pranešančioji valstybė narė arba jos išduodamos šios valstybės narės vardu arba atsakomybe;

(b) elektroninės atpažinties priemonės gali būti naudojamos norint pasinaudoti bent viešosiomis paslaugomis, kurioms pranešančiojoje valstybėje narėje būtina elektroninė atpažintis;

(c) pranešančioji valstybė narė užtikrina, kad asmens atpažinties duomenys būtų vienareikšmiškai susieti su fiziniu arba juridiniu asmeniu, nurodytu 3 straipsnio 1 punkte;

(d) pranešančioji valstybė narė visą laiką nemokamai užtikrina virtualaus tapatumo nustatymo galimybę, kad bet kuri pasikliaujančioji šalis galėtų patvirtinti jos gautus elektroninius asmens tapatybės duomenis. Valstybės narės nenustato jokių specialiųjų techninių reikalavimų ne jų teritorijoje įsisteigusioms pasikliaujančioms šalims, kurios nori atlikti tokį tapatumo nustatymą. Jeigu pažeidžiama kuri nors pranešime nurodytoji atpažinties schema arba tapatumo nustatymo galimybė arba jeigu sumažėja jų patikimumas, valstybė narė nedelsdama sustabdo tokią pranešime nurodytą atpažinties schemą, tapatumo nustatymo galimybę arba tas nepatikimas jų sudedamąsias dalis arba jas atšaukia ir pagal 7 straipsnį apie tai informuoja kitas valstybes nares bei Komisiją;

(e) pranešančioji valstybė narė prisiima atsakomybę už:

– i) vienareikšmišką asmens tapatybės duomenų susiejimą, kaip nurodyta c punkte;

– ii) d punkte nurodytos tapatumo nustatymo galimybės sudarymą.

2. 1 dalies e punktas taikomas nepanaikinant šalių atsakomybės už operaciją, kuriai naudojamos elektroninės atpažinties priemonės, kurioms taikoma pranešime nurodytoji schema.

7 straipsnis

Pranešimas

1. Valstybės narės, pranešančios apie elektroninės atpažinties schemą, Komisijai perduoda toliau nurodomą informaciją ir, be reikalo nedelsdamos, vėlesnius jos pakeitimus:

(a) pateikia pranešime nurodytosios elektroninės atpažinties schemos aprašą;

(b) nurodo valdžios institucijas, atsakingas už pranešime nurodytąją elektroninės atpažinties schemą;

(c) pateikia informaciją apie tai, kas tvarko vienareikšmių asmens identifikatorių registraciją;

(d) pateikia tapatumo nustatymo galimybės aprašą;

(e) pateikia pranešime nurodytosios atpažinties schemos, tapatumo nustatymo galimybės arba atitinkamų nepatikimų sudedamųjų dalių naudojimo sustabdymo arba atšaukimo nuostatas.

2. Per šešis mėnesius nuo reglamento įsigaliojimo Komisija *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbia elektroninės atpažinties schemų, apie kurias buvo pranešta pagal 1 dalį, sąrašą ir pagrindinę informaciją apie šias schemas.

3. Komisija, gavusi pranešimą pasibaigus 2 dalyje nurodytam laikotarpiui, papildo šį sąrašą per tris mėnesius.

4. Komisija įgyvendinimo aktais gali nustatyti 1 ir 3 dalyse nurodytų pranešimų teikimo aplinkybes, formatus ir procedūras. Šie įgyvendinimo aktai priimami pagal 39 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.

8 straipsnis

Koordinavimas

1. Valstybės narės bendradarbiauja, kad užtikrintų elektroninės atpažinties priemonių, kurioms taikoma pranešime nurodytoji schema, sąveikumą ir padidintų jų saugumą.

2. Komisija įgyvendinimo aktais sudaro būtinas sąlygas siekdama palengvinti 1 dalyje minėtą valstybių narių bendradarbiavimą, kad būtų užtikrintas aukšto lygio pasitikėjimas ir pavojaus lygį atitinkantis saugumas. Šiais įgyvendinimo aktais pirmiausia reglamentuojamas keitimasis informacija, kvalifikacija ir geriausiąja patirtimi elektroninės atpažinties schemų srityje, elektroninės atpažinties schemų, apie kurias pranešta, tarpusavio vertinimas ir valstybių narių kompetentingų institucijų vykdoma elektroninės atpažinties sektoriaus aktualios pažangos analizė. Šie įgyvendinimo aktai priimami pagal 39 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.

3. Komisija įgaliojama pagal 38 straipsnį priimti deleguotuosius teisės aktus, kuriais, nustatant būtinuosius techninius reikalavimus, būtų sudarytos palankesnės sąlygos užtikrinti elektroninės atpažinties priemonių tarpvalstybinį sąveikumą.

III SKYRIUS

PATIKIMUMO UŽTIKRINIMO PASLAUGOS

1 skirsnis

Bendrosios nuostatos

9 straipsnis

Atsakomybė

1. Patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas yra atsakingas už bet kokią tiesioginę žalą fiziniam arba juridiniam asmeniui, padarytą dėl 15 straipsnio 1 dalyje nustatytų pareigų nevykdymo, išskyrus atvejus, kai patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas gali įrodyti, kad nesielgė aplaidžiai.

2. Kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas yra atsakingas už bet kokią tiesioginę žalą fiziniam arba juridiniam asmeniui, padarytą dėl šio reglamento, ypač jo 19 straipsnyje, nustatytų reikalavimų nesilaikymo, išskyrus atvejus, kai kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas gali įrodyti, kad nesielgė aplaidžiai.

10 straipsnis

Patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai iš trečiųjų šalių

1. Trečiojoje šalyje įsisteigusių kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų teikiamos kvalifikuotos patikimumo užtikrinimo paslaugos ir jų išduodami kvalifikuoti sertifikatai priimami kaip ir Sąjungos teritorijoje įsisteigusių kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų teikiamos kvalifikuotos patikimumo užtikrinimo paslaugos ir jų išduodami kvalifikuoti sertifikatai, jeigu kvalifikuotos patikimumo užtikrinimo paslaugos arba kvalifikuoti sertifikatai, kurių kilmės šalis yra trečioji šalis, yra pripažįstami pagal Sąjungos susitarimą su trečiosiomis šalimis arba tarptautinėmis organizacijomis pagal SESV 218 straipsnį.

2. Atsižvelgiantį 1 dalį, šiais susitarimais užtikrinama, kad trečiųjų šalių arba tarptautinių organizacijų kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai laikytųsi kvalifikuotoms patikimumo užtikrinimo paslaugoms ir kvalifikuotiems sertifikatams, kuriuos teikia Sąjungoje įsisteigę kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai, taikomų reikalavimų, ypač tų kurie yra susiję su asmens duomenų apsauga, saugumu ir priežiūra.

11 straipsnis

Duomenų tvarkymas ir apsauga

1. Patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai ir priežiūros įstaigos užtikrina teisingą ir teisėtą asmens duomenų tvarkymą pagal Direktyvą 95/46/EB.

2. Patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai tvarko asmens duomenis pagal Direktyvą 95/46/EB. Šis tvarkymas griežtai ribojamas mažiausiu duomenų kiekiu, kurio reikia tam, kad būtų galima išduoti arba prižiūrėti sertifikatą arba teikti patikimumo užtikrinimo paslaugą.

3. Patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai užtikrina su asmeniu, kuriam teikiama patikimumo užtikrinimo paslauga, susijusių duomenų konfidencialumą ir vientisumą.

4. Nepažeisdamos teisinės galios, pagal nacionalinius teisės aktus suteiktos slapyvardžiams, valstybės narės nedraudžia patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams elektroninio parašo sertifikatuose vietoje pasirašančio asmens vardo ir pavardės nurodyti slapyvardį.

12 straipsnis

Neįgalių asmenų galimybė naudotis paslaugomis

Jeigu įmanoma, neįgaliems asmenims sudaroma galimybė naudotis teikiamomis patikimumo užtikrinimo paslaugomis ir teikiant šias paslaugas naudojamais produktais

2 skirsnis

Priežiūra

13 straipsnis

Priežiūros įstaiga

1. Valstybės narės paskiria tinkamą jos arba, jeigu tarpusavyje sutariama, kitos valstybės narės teritorijoje paskiriančiosios valstybės narės atsakomybe veikiančią įstaigą. Priežiūros įstaigoms suteikiami visi priežiūros ir tyrimo įgaliojimai, būtini joms pavestoms funkcijoms vykdyti.

2. Priežiūros įstaiga yra atsakinga už šių funkcijų vykdymą:

(a) paskiriančiosios valstybės narės teritorijoje įsisteigusių patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų stebėjimą, siekiant užtikrinti, kad šie vykdytų 15 straipsnyje nustatytus reikalavimus;

(b) paskiriančiosios valstybės narės teritorijoje įsisteigusių kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų ir jų teikiamų kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų priežiūrą, kad užtikrintų, jog jie ir jų teikiamos kvalifikuotos patikimumo užtikrinimo paslaugos atitiktų šiame reglamente nustatytus taikytinus reikalavimus;

(c) užtikrinimą, kad, kvalifikuotam patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjui nutraukus savo veiklą, būtų saugoma ir prireikus pateikiama 19 straipsnio 2 dalies g punkte nurodyta kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų registruojama informacija ir duomenys, taip siekiant reikiamą laiką užtikrinti paslaugos tęstinumą.

3. Kiekviena priežiūros įstaiga iki kitų metų pirmojo ketvirčio pabaigos pateikia Komisijai ir valstybėms narėms metinę ataskaitą apie paskutiniuosius kalendorinius priežiūros veiklos metus. Šioje ataskaitoje pateikiama bent tokia informacija:

(a) informacija apie šios įstaigos vykdytą priežiūros veiklą;

(b) iš patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų pagal 15 straipsnio 2 dalį gautų pranešimų apie pažeidimus suvestinė;

(c) statistiniai duomenys apie kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų rinką ir naudojimąsi šiomis paslaugomis, pateikiant informaciją apie pačius kvalifikuotus patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjus, jų teikiamas kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugas, jų naudojamus produktus ir bendrą jų klientų apibūdinimą.

4. Valstybės narės praneša Komisijai ir kitoms valstybėms narėms atitinkamų jų paskirtų priežiūros įstaigų pavadinimus ir adresus.

5. Komisija įgaliojama pagal 38 straipsnį priimti deleguotuosius teisės aktus, kuriais būtų nustatytos 2 dalyje nurodytų funkcijų vykdymo procedūros.

6. Komisija įgyvendinimo aktais gali nustatyti 3 dalyse nurodytos ataskaitos teikimo aplinkybes, formatus ir procedūras. Šie įgyvendinimo aktai priimami pagal 39 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.

14 straipsnis

Savitarpio pagalba

1. Priežiūros įstaigos bendradarbiauja keisdamosi geriausiąja patirtimi ir vienai kitai kaip galėdamos greičiau pateikdama aktualią informaciją bei suteikdama savitarpio pagalbą, taip užtikrindamos, kad priežiūros veikla būtų vykdoma darniai. Savitarpio pagalba pirmiausia apima informacijos prašymus ir priežiūros priemones, pvz., prašymus atlikti patikras, susijusias su 15, 16 ir 17 straipsniuose nurodytais saugumo patikrinimais.

2. Priežiūros įstaiga, kuriai teikiamas pagalbos prašymas, negali atsisakyti jį patenkinti, išskyrus atvejus, kai:

(a) ji nėra kompetentinga patenkinti prašymą; arba

(b) prašymo patenkinimas prieštarautų šiam reglamentui.

3. Prireikus priežiūros įstaigos gali atlikti bendrus tyrimus, kuriuose dalyvautų kitų valstybių narių priežiūros įstaigų darbuotojai.

Valstybės narės, kurioje ketinama atlikti tyrimą, priežiūros įstaiga, laikydamasi savo nacionalinių teisės aktų, gali pavesti atlikti tiriamąjį darbą priežiūros įstaigos, kuriai teikiama pagalba, darbuotojams. Šie įgaliojimai gali būti vykdomi tik vadovaujant ir dalyvaujant pagalbą teikiančios priežiūros įstaigos darbuotojams. Priežiūros įstaigos, kuriai teikiama pagalba, darbuotojams taikomi pagalbą teikiančios priežiūros įstaigos nacionaliniai teisės aktai. Pagalbą teikianti priežiūros įstaiga prisiima atsakomybę už priežiūros įstaigos, kuriai teikiama pagalba, darbuotojų veiksmus.

4. Komisija įgyvendinimo aktais gali nustatyti šiame straipsnyje numatytos savitarpio pagalbos formatus ir procedūras. Šie įgyvendinimo aktai priimami pagal 39 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.

15 straipsnis

Patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams keliami saugumo reikalavimai

1. Sąjungos teritorijoje įsisteigę patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai imasi reikiamų techninių ir organizacinių priemonių, kad suvaldytų pavojus, kylančius jų teikiamų patikimumo užtikrinimo paslaugų saugumui. Atsižvelgiant į naujausius technikos laimėjimus, šiomis priemonėmis užtikrinama, kad saugumo lygis atitiktų pavojaus lygį. Pirmiausia imamasi priemonių, kad būtų išvengta saugumo incidentų, kad būtų sumažintas jų poveikis ir kad suinteresuotosios šalys būtų informuojamos apie pažeidimų padarytą žalą.

Nepažeisdamas 16 straipsnio 1 dalies nuostatų, kiekvienas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas gali priežiūros įstaigai pateikti saugumo patikrinimo, kurį atliko pripažinta nepriklausoma įstaiga, ataskaitą, kad patvirtintų, jog buvo imtasi reikiamų saugumo priemonių.

2. Patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai, be reikalo nedelsdami, o jeigu įmanoma – per 24 valandas nuo to momento, kai apie tai sužinojo, kompetentingai priežiūros įstaigai, informacijos saugumo klausimais kompetentingai nacionalinei įstaigai ir kitoms suinteresuotoms trečiosioms šalims, pvz., duomenų apsaugos institucijoms, praneša apie visus saugumo arba vientisumo pažeidimus, turėjusius didelio poveikio teikiamai patikimumo užtikrinimo paslaugai ir ją teikiant naudojamiems asmens duomenims.

Prireikus – pirmiausia, kai saugumo arba vientisumo pažeidimas yra susijęs su dviem arba daugiau valstybių narių – susijusi priežiūros įstaiga informuoja kitų valstybių narių priežiūros įstaigas ir Europos tinklų ir informacijos apsaugos agentūrą (ENISA).

Atitinkama priežiūros įstaiga, nustačiusi, kad pažeidimo paskelbimas yra svarbus visuomenei, taip pat gali informuoti visuomenę arba pareikalauti, kad tai padarytų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas.

3. Priežiūros įstaiga kartą per metus pateikia ENISA ir Komisijai iš patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų gautų pranešimų apie pažeidimus suvestinę.

4. Kad įgyvendintų 1 ir 2 dalių nuostatas, kompetentinga priežiūros įstaiga įgaliojama duoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams privalomus nurodymus.

5. Komisija įgaliojama pagal 38 straipsnį priimti deleguotuosius teisės aktus, kuriais būtų tiksliau apibrėžtos 1 dalyje nurodytos priemonės.

6. Komisija įgyvendinimo aktais gali nustatyti aplinkybes, formatus ir procedūras, įskaitant laiko terminus, taikytinus įgyvendinant 1–3 dalių nuostatas. Šie įgyvendinimo aktai priimami pagal 39 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.

16 straipsnis

Kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų priežiūra

1. Kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai kartą per metus tikrinami pripažintos nepriklausomos įstaigos, siekiant patvirtinti, jog jie ir jų teikiamos kvalifikuotos patikimumo užtikrinimo paslaugos atitinka šiame reglamente nustatytus reikalavimus, ir priežiūros įstaigai pateikia parengtą saugumo patikrinimo ataskaitą.

2. Nepažeisdama 1 dalies nuostatų, priežiūros įstaiga gali bet kada savo iniciatyva arba gavusi Komisijos prašymą patikrinti kvalifikuotus patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjus, kad patvirtintų, jog jie ir jų teikiamos kvalifikuotos patikimumo užtikrinimo paslaugos vis dar atitinka šiame reglamente nustatytas sąlygas. Priežiūros įstaiga praneša duomenų apsaugos institucijoms jos atliktų patikrinimų rezultatus, jeigu nustato, kad buvo padaryta asmens duomenų apsaugos taisyklių pažeidimų.

3. Priežiūros įstaiga įgaliojama duoti kvalifikuotiems patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams privalomus nurodymus ištaisyti saugumo patikrinimo ataskaitoje nurodytus reikalavimų vykdymo pažeidimus.

4. Atsižvelgiant į 3 dalį, jeigu kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas neištaiso tokio pažeidimo per priežiūros įstaigos nustatytą laikotarpį, jis netenka kvalifikacijos, ir priežiūros įstaiga jam praneša, kad jo statusas atitinkamai bus pakeistas 18 straipsnyje nurodytuose patikimuose sąrašuose.

5. Komisija įgaliojama pagal 38 straipsnį priimti deleguotuosius teisės aktus, kuriais būtų nustatytos sąlygos, pagal kurias būtų pripažįstama šio straipsnio 1 dalyje, 15 straipsnio 1 dalyje ir 17 straipsnio 1 dalyje nurodyta patikrinimą atliekanti įstaiga.

6. Komisija įgyvendinimo aktais gali nustatyti aplinkybes, procedūras ir formatus, taikytinus įgyvendinant 1, 2 ir 4 dalių nuostatas. Šie įgyvendinimo aktai priimami pagal 39 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.

17 straipsnis

Kvalifikuotos patikimumo užtikrinimo paslaugos teikimo pradžia

1. Kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai praneša priežiūros įstaigai apie savo ketinimą pradėti teikti kvalifikuotą patikimumo užtikrinimo paslaugą ir pateikia priežiūros įstaigai pripažintos nepriklausomos įstaigos atlikto saugumo patikrinimo ataskaitą, kaip nustatyta 16 straipsnio 1 dalyje. Kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai gali pradėti teikti kvalifikuotą patikimumo užtikrinimo paslaugą pateikę priežiūros įstaigai pranešimą ir saugumo patikrinimo ataskaitą.

2. Pagal 1 dalį pateikę priežiūros įstaigai reikiamus dokumentus, kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai įtraukiami į 18 straipsnyje nurodytus patikimus sąrašus, taip nurodant, kad pranešimas buvo pateiktas.

3. Priežiūros įstaiga patikrina, ar kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas arba jo teikiamos kvalifikuotos patikimumo užtikrinimo paslaugos atitinka šio reglamento reikalavimus.

Priežiūros įstaiga, priėjusi teigiamų patikrinimo išvadų, ne vėliau kaip per mėnesį nuo pranešimo pateikimo pagal 1 dalį patikimuose sąrašuose nurodo kvalifikuotų paslaugų teikėjų kvalifikacijos statusą ir jų teikiamas kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugas.

Jeigu per vieną mėnesį patikrinimas nebaigiamas, priežiūros įstaiga apie tai praneša kvalifikuotam patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjui, nurodydama vėlavimo priežastis ir laikotarpį, per kurį patikrinimas bus baigtas.

4. Pagal 1 dalį pranešus apie kvalifikuotą patikimumo užtikrinimo paslaugą, atitinkama viešojo sektoriaus įstaiga negali atsisakyti atlikti administracinę procedūrą arba formalumus remdamasi tuo, kad ši paslauga nėra įtraukta į 3 dalyje nurodytus sąrašus.

5. Komisija įgyvendinimo aktais gali nustatyti aplinkybes, formatus ir procedūras, taikytinus įgyvendinant 1, 2 ir 3 dalių nuostatas. Šie įgyvendinimo aktai priimami pagal 39 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.

18 straipsnis

Patikimi sąrašai

1. Kiekviena valstybė narė sudaro, tvarko ir skelbia patikimus sąrašus, kuriuose pateikiama informacija apie kvalifikuotus patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjus, kurių atžvilgiu ji yra kompetentinga, ir apie visas jų teikiamas kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugas.

2. Valstybės narės sudaro, tvarko ir saugiai skelbia 1 dalyje numatytus elektroniniu būdu pasirašytus arba užantspauduotus patikimus sąrašus, pateikdama juos tokia forma, kad juos būtų galima tvarkyti automatizuotomis priemonėmis.

3. Valstybės narės, be reikalo nedelsdamos, pateikia Komisijai informaciją apie įstaigą, atsakingą už nacionalinių patikimų sąrašų sudarymą, tvarkymą ir skelbimą, ir išsamius duomenis apie tai, kur šie sąrašai skelbiami, apie sertifikatą, naudojamą pasirašyti patikimiems sąrašams arba patvirtinti jiems spaudu, ir apie šių dalykų pasikeitimus.

4. Komisija saugiu ryšių kanalu skelbia visuomenei 3 dalyje numatytą informaciją, elektroniniu būdu pasirašytą arba užantspauduotą taip, kad ją būtų galima tvarkyti automatizuotomis priemonėmis.

5. Komisija įgaliojama pagal 38 straipsnį priimti deleguotuosius teisės aktus, kuriais būtų apibrėžta 1 dalyje nurodyta informacija.

6. Komisija įgyvendinimo aktais gali nustatyti patikimų sąrašų techninės specifikacijas ir formatus, taikytinus įgyvendinant 1–4 dalių nuostatas. Šie įgyvendinimo aktai priimami pagal 39 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.

19 straipsnis

Kvalifikuotiems patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams keliami reikalavimai

1. Išduodamas kvalifikuotą sertifikatą, kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas tinkamomis priemonėmis pagal nacionalinius teisės aktus patikrina fizinio arba

juridinio asmens, kuriam išduodamas kvalifikuotas sertifikatas, tapatybę ir, jeigu taikytina, visus jo specifinius rekvizitus.

Šią informaciją kvalifikuotas paslaugos teikėjas arba įgaliotoji trečioji šalis, veikianti kvalifikuoto paslaugos teikėjo atsakomybe, tikrina:

(a) pagal fizinio asmens arba juridinio asmens įgaliotojo atstovo fizinę išvaizdą; arba

(b) nuotoliniu būdu, naudodami pagal a punktą išduotą elektroninės atpažinties priemonę, kuriai taikoma pranešime nurodytoji schema.

2. Kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai, teikiantys kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugas:

(a) samdo darbuotojus, kurie turi reikiamos kompetencijos, patirties ir kvalifikacijos, taiko Europos arba tarptautinius standartus atitinkančias administracines bei valdymo procedūras ir yra tinkamai išmokyti saugumo ir asmens duomenų apsaugos taisyklių;

(b) prisiima su atsakomybe už žalą susijusią riziką, disponuodami pakankamais finansiniais ištekliais arba pasinaudodami tinkama atsakomybės draudimo schema;

(c) prieš užmegzdami sutartinius santykius, informuoja visus asmenis, kurie nori naudotis kvalifikuota patikimumo užtikrinimo paslauga, apie tikslias naudojimosi šia paslauga sąlygas;

(d) naudoja patikimas sistemas ir produktus, kurie būtų apsaugoti nuo pakeitimų, ir užtikrina jų palaikomo proceso techninį saugumą ir patikimumą;

(e) naudoja patikimas sistemas, skirtas patikrinama forma saugoti jiems pateiktus duomenis, kad:

- jie būtų viešai skelbiami ir atsisiunčiami tik gavus asmens, kuriam buvo parengti duomenys, sutikimą;
- įrašus ir pakeitimus galėtų daryti tik įgalioti asmenys;
- būtų galima patikrinti informacijos tikrumą;

(f) imasi apsaugos priemonių nuo duomenų klastotės ir vagystės;

(g) reikiamą laikotarpį registruoja visą reikiamą informaciją, susijusią su kvalifikuoto patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo parengtais ir gautais duomenimis, pirmiausia tam, kad šią informaciją būtų galima panaudoti teismo bylose kaip įrodymą. Ši informacija gali būti registruojama elektroniniu būdu;

(h) parengia ir nuolat atnaujina nutraukimo planą, kad užtikrintų paslaugos tęstinumą, atsižvelgdami į priežiūros įstaigos pagal 13 straipsnio 2 dalies c punktą numatytas priemones;

(i) užtikrina teisėtą asmens duomenų tvarkymą pagal 11 straipsnį.

3. Kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai, išduodantys kvalifikuotus sertifikatus, per dešimt minučių nuo sertifikato atšaukimo užregistruoja tokį atšaukimą savo sertifikatų duomenų bazėse.

4. Atsižvelgdami į 3 dalį, kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai, išduodantys kvalifikuotus sertifikatus, pateikia kiekvienai pasikliaujančiajai šaliai informaciją apie jų išduotų kvalifikuotų sertifikatų galiojimą arba atšaukimą. Ši informacija bet kuriuo metu pateikiama bent apie sertifikatus, taikant automatizuotą būdą, kuris turėtų būti saugus, nemokamas ir veiksmingas.

5. Komisija gali įgyvendinimo aktais nustatyti patikimoms sistemoms ir produktams taikytinų standartų numerius. Jeigu patikimos sistemos ir produktai atitinka tuos standartus, laikoma, kad atitiktis 19 straipsnio reikalavimams yra užtikrinta. Šie įgyvendinimo aktai priimami pagal 39 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą. Komisija skelbia šiuos aktus *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

3 skirsnis

Elektroninis parašas

20 straipsnis

Elektroninių parašų teisinė galia ir pripažinimas

1. Negalima atsisakyti pripažinti elektroninio parašo teisinės galios ir jo tinkamumo naudoti kaip įrodymą teismo bylose tik dėl to, kad parašas yra elektroninis.

2. Kvalifikuoto elektroninio parašo teisinė galia yra lygiavertė rašytiniam parašui.

3. Kvalifikuoti elektroniniai parašai pripažįstami ir priimami visose valstybėse narėse.

4. Jeigu reikalaujama elektroninio parašo, kurio saugumo užtikrinimo lygis yra žemesnis nei kvalifikuoto elektroninio parašo, ypač jeigu valstybė narė, deramai vertindama su šia paslaugą susijusius pavojus, tokio parašo reikalauja tam, kad būtų galima pasinaudoti viešojo sektoriaus įstaigos virtualiai teikiama paslauga, pripažįstami ir priimami visi elektroniniai parašai, kurių saugumo užtikrinimo lygis yra bent jau ne žemesnis.

5. Valstybės narės nereikalauja, kad norint tarpvalstybiniu lygmeniu pasinaudoti viešojo sektoriaus įstaigos teikiama virtualiąja paslauga būtų naudojamas elektroninis parašas, kurio saugumo užtikrinimo lygis būtų aukštesnis nei kvalifikuoto elektroninio parašo.

6. Komisija įgaliojama pagal 38 straipsnį priimti deleguotuosius teisės aktus, kuriais būtų apibrėžti įvairūs 4 dalyje minimi elektroninio parašo saugumo lygiai.

7. Komisija gali įgyvendinimo aktais nustatyti elektroninio parašo saugumo lygiams taikytinų standartų numerius. Jeigu elektroninis parašas atitinka tuos standartus, laikoma, kad atitiktis pagal 6 dalį priimtame deleguotajame teisės akte apibrėžtam saugumo lygiui yra užtikrinta. Šie įgyvendinimo aktai priimami pagal 39 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą. Komisija skelbia šiuos aktus *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

21 straipsnis

Kvalifikuoti elektroninio parašo sertifikatai

1. Kvalifikuoti elektroninio parašo sertifikatai atitinka I priede nustatytus reikalavimus.

2. Kvalifikuotiems elektroninio parašo sertifikatams netaikoma jokių privalomų reikalavimų, viršijančių I priede nustatytus reikalavimus.

3. Jeigu iš pradžių aktyvintas kvalifikuotas elektroninio parašo sertifikatas vėliau atšaukiamas, jis netenka galios, o jo statuso jokiomis aplinkybėmis negalima atkurti atnaujinant jo galiojimą.

4. Komisija įgaliojama pagal 38 straipsnį priimti deleguotuosius teisės aktus, kuriais būtų tiksliau apibrėžti I priede nustatyti reikalavimai.

5. Komisija gali įgyvendinimo aktais nustatyti kvalifikuotiems elektroninio parašo sertifikatams taikytinų standartų numerius. Jeigu kvalifikuotas elektroninio parašo sertifikatas atitinka tuos standartus, laikoma, kad atitiktis I priede nustatytiems reikalavimams yra užtikrinta. Šie įgyvendinimo aktai priimami pagal 39 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą. Komisija skelbia šiuos aktus *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

22 straipsnis

Kvalifikuotiems elektroninio parašo kūrimo įtaisams keliami reikalavimai

1. Kvalifikuoti elektroninio parašo kūrimo įtaisai atitinka II priede nustatytus reikalavimus.

2. Komisija gali įgyvendinimo aktais nustatyti kvalifikuotiems elektroninio parašo kūrimo įtaisams taikytinų standartų numerius. Jeigu kvalifikuotas elektroninio parašo kūrimo įtaisas atitinka tuos standartus, laikoma, kad atitiktis II priede nustatytiems reikalavimams yra užtikrinta. Šie įgyvendinimo aktai priimami pagal 39 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą. Komisija skelbia šiuos aktus *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

23 straipsnis

Kvalifikuotų elektroninio parašo kūrimo įtaisų sertifikavimas

1. Kvalifikuoti elektroninio parašo kūrimo įtaisai gali būti sertifikuojami valstybių narių paskirtų atitinkamų viešųjų arba privačių įstaigų, jeigu buvo atliktas jų saugumo vertinimas pagal vieną iš informacinių technologijų produktų saugumo vertinimo standartų, įtrauktų į Komisijos įgyvendinimo aktais sudaromą sąrašą. Šie įgyvendinimo aktai priimami pagal 39 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą. Komisija skelbia šiuos aktus *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

2. Valstybės narės praneša Komisijai ir kitoms valstybėms narėms 1 dalyje minėtų jų paskirtų viešųjų arba privačių įstaigų pavadinimus ir adresus.

3. Komisija įgaliojama pagal 38 straipsnį priimti deleguotuosius teisės aktus dėl specialiųjų kriterijų, kuriuos turėtų atitikti 1 dalyje minėtos paskirtosios įstaigos, nustatymo.

24 straipsnis

Sertifikuotų kvalifikuotų elektroninio parašo kūrimo įtaisų sąrašo skelbimas

1. Valstybės narės, be reikalo nedelsdamos, pateikia Komisijai informaciją apie kvalifikuotus elektroninio parašo kūrimo įtaisus, kuriuos yra sertifikavusios 23 straipsnyje nurodytos įstaigos. Be to, be reikalo nedelsdamos, jos pateikia Komisijai informaciją apie elektroninio parašo kūrimo įtaisus, kurie nebebus sertifikuojami.

2. Remdamasi gauta informacija Komisija sudaro, skelbia ir tvarko sertifikuotų kvalifikuotų elektroninio parašo kūrimo įtaisų sąrašą.

3. Komisija įgyvendinimo aktais gali nustatyti aplinkybes, formatus ir procedūras, taikytinus įgyvendinant 1 dalies nuostatas. Šie įgyvendinimo aktai priimami pagal 39 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.

25 straipsnis

Kvalifikuotų elektroninių parašų galiojimo patvirtinimo reikalavimai

1. Kvalifikuotas elektroninis parašas laikomas galiojančiu, jeigu pasirašymo metu galima labai patikimai nustatyti, kad:

(a) sertifikatas, kuriuo tvirtinamas parašas, yra kvalifikuotas elektroninio parašo sertifikatas, atitinkantis I priedo nuostatas;

(b) reikiamas kvalifikuotas sertifikatas yra tikras ir galiojantis;

(c) parašo patvirtinimo duomenys atitinka pasikliaujančiai šaliai pateiktus duomenis;

(d) duomenų, kuriais vienareikšmiškai nurodomas pasirašantis asmuo, rinkinys tinkamai pateikiamas pasikliaujančiai šaliai;

(e) jeigu naudojamas slapyvardis, tai aiškiai nurodoma pasikliaujančiai šaliai;

(f) elektroninis parašas sukurtas naudojant kvalifikuotą elektroninio parašo kūrimo įtaisą;

(g) nebuvo pažeistas pasirašytų duomenų vientisumas;

(h) laikomasi 3 straipsnio 7 punkto reikalavimų;

(i) sistema, naudojama parašo galiojimo patvirtinimo tikslais, duoda pasikliaujančiai šaliai teisingą galiojimo patvirtinimo procedūros rezultatą ir leidžia pasikliaujančiai šaliai nustatyti bet kokias saugumo problemas.

2. Komisija įgaliojama pagal 38 straipsnį priimti deleguotuosius teisės aktus, kuriais būtų tiksliau apibrėžti 1 dalyje nustatyti reikalavimai.

3. Komisija gali įgyvendinimo aktais nustatyti kvalifikuotų elektroninių parašų galiojimo patvirtinimo standartų numerius. Jeigu kvalifikuotų elektroninių parašų galiojimo patvirtinimas atitinka tuos standartus, laikoma, kad atitiktis 1 dalyje nustatytiems reikalavimams yra užtikrinta. Šie įgyvendinimo aktai priimami pagal 39 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą. Komisija skelbia šiuos aktus *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

26 straipsnis

Kvalifikuotų elektroninių parašų kvalifikuota galiojimo patvirtinimo paslauga

1. Kvalifikuotų elektroninių parašų kvalifikuotą galiojimo patvirtinimo paslaugą teikia kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas, kuris:

(a) suteikia galiojimo patvirtinimą pagal 25 straipsnio 1 dalį ir

(b) suteikia pasikliaujančioms šalims galimybę galiojimo patvirtinimo procedūros rezultatus gauti automatizuotu būdu, kuris būtų patikimas, veiksmingas ir susietas su kvalifikuotos galiojimo patvirtinimo paslaugos teikėjo saugiu elektroniniu parašu arba saugiu elektroniniu spaudu.

2. Komisija gali įgyvendinimo aktais nustatyti 1 dalyje nurodytoms kvalifikuotoms galiojimo patvirtinimo paslaugoms taikytinų standartų numerius. Jeigu kvalifikuoto elektroninio parašo galiojimo patvirtinimo paslauga atitinka tuos standartus, laikoma, kad atitiktis 1 dalies b punkte nustatytiems reikalavimams yra užtikrinta. Šie įgyvendinimo aktai priimami pagal 39 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą. Komisija skelbia šiuos aktus *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

27 straipsnis

Kvalifikuotų elektroninių parašų ilgalaikė apsauga

1. Kvalifikuotą elektroninio parašo ilgalaikės apsaugos paslaugą teikia kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas, taikantis procedūras ir metodus, kuriais galima toliau užtikrinti kvalifikuoto elektroninio parašo patvirtinimo duomenų patikimumą pasibaigus technologinio galiojimo laikotarpiui.

2. Komisija įgaliojama pagal 38 straipsnį priimti deleguotuosius teisės aktus, kuriais būtų tiksliau apibrėžti 1 dalyje nustatyti reikalavimai.

3. Komisija gali įgyvendinimo aktais nustatyti kvalifikuotų elektroninių parašų ilgalaikės apsaugos standartų numerius. Jeigu kvalifikuotų elektroninių parašų ilgalaikės apsaugos priemonės atitinka tuos standartus, laikoma, kad atitiktis 1 dalyje nustatytiems reikalavimams yra užtikrinta. Šie įgyvendinimo aktai priimami pagal 39 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą. Komisija skelbia šiuos aktus *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

4 skirsnis

Elektroniniai spaudai

28 straipsnis

Elektroninio spaudo teisinė galia

1. Negalima atsisakyti pripažinti elektroninio spaudo teisinės galios ir jo tinkamumo naudoti kaip įrodymą teismo bylose tik dėl to, kad spaudas yra elektroninis.

2. Kvalifikuotam elektroniniam spaudui suteikiama teisinė prezumpcija dėl duomenų, su kuriais šis spaudas susiejamas, kilmės ir vientisumo užtikrinimo.

3. Kvalifikuoti elektroniniai spaudai pripažįstami ir priimami visose valstybėse narėse.

4. Jeigu reikalaujama elektroninio spaudo, kurio saugumo užtikrinimo lygis yra žemesnis nei kvalifikuoto elektroninio spaudo, ypač jeigu valstybė narė, deramai vertindama su šia paslaugą susijusius pavojus, tokio spaudo reikalauja tam, kad būtų galima pasinaudoti viešojo sektoriaus įstaigos virtualiai teikiama paslauga, priimami visi elektroniniai spaudai, kurių saugumo užtikrinimo lygis yra bent jau ne žemesnis.

5. Valstybės narės nereikalauja, kad norint pasinaudoti viešojo sektoriaus įstaigos virtualiai teikiama paslauga būtų naudojamas elektroninis spaudas, kurio saugumo užtikrinimo lygis būtų aukštesnis nei kvalifikuoto elektroninio spaudo.

6. Komisija įgaliojama pagal 38 straipsnį priimti deleguotuosius teisės aktus, kuriais būtų apibrėžti įvairūs 4 dalyje minimi elektroninių spaudų saugumo užtikrinimo lygiai.

7. Komisija gali įgyvendinimo aktais nustatyti kvalifikuotų elektroninių spaudų saugumo užtikrinimo lygiams taikytinų standartų numerius. Jeigu elektroninis spaudas atitinka tuos standartus, laikoma, kad atitiktis pagal 6 dalį priimtame deleguotajame teisės akte apibrėžtam saugumo užtikrinimo lygiui yra užtikrinta. Šie įgyvendinimo aktai priimami pagal 39 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą. Komisija skelbia šiuos aktus *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

29 straipsnis

Kvalifikuotiems elektroninio spaudo sertifikatams keliami reikalavimai

1. Kvalifikuoti elektroninio spaudo sertifikatai atitinka III priede nustatytus reikalavimus.

2. Kvalifikuotiems elektroninio spaudo sertifikatams netaikoma jokių privalomų reikalavimų, viršijančių III priede nustatytus reikalavimus.

3. Jeigu iš pradžių aktyvintas kvalifikuotas elektroninio spaudo sertifikatas vėliau atšaukiamas, jis netenka galios, o jo statuso jokiomis aplinkybėmis negalima atkurti atnaujinant jo galiojimą.

4. Komisija įgaliojama pagal 38 straipsnį priimti deleguotuosius teisės aktus, kuriais būtų tiksliau apibrėžti III priede nustatyti reikalavimai.

5. Komisija gali įgyvendinimo aktais nustatyti kvalifikuotiems elektroninio spaudo sertifikatams taikytinų standartų numerius. Jeigu kvalifikuotas elektroninio spaudo sertifikatas atitinka tuos standartus, laikoma, kad atitiktis III priede nustatytiems reikalavimams yra užtikrinta. Šie įgyvendinimo aktai priimami pagal 39 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą. Komisija skelbia šiuos aktus *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

30 straipsnis

Kvalifikuoti elektroninio spaudo kūrimo įtaisai

1. Kvalifikuotiems elektroninio spaudo kūrimo įtaisams, *mutatis mutandis*, keliami 22 straipsnyje nustatyti reikalavimai.

2. Kvalifikuotų elektroninio spaudo kūrimo įtaisų sertifikavimui, *mutatis mutandis*, taikomas 23 straipsnis.

3. Kvalifikuotų elektroninio spaudo kūrimo įtaisų sąrašo skelbimui, *mutatis mutandis*, taikomas 24 straipsnis.

31 straipsnis

Kvalifikuotų elektroninių spaudų galiojimo patvirtinimas ir ilgalaikė apsauga

Kvalifikuotų elektroninių spaudų galiojimo patvirtinimui ir ilgalaikei apsaugai, *mutatis mutandis*, taikomi 25, 26 ir 27 straipsniai.

5 skirsnis

Elektroninė laiko žyma

32 straipsnis

Elektroninių laiko žymų teisinė galia

1. Negalima atsisakyti pripažinti elektroninės laiko žymos teisinės galios ir jos tinkamumo naudoti kaip įrodymą teismo bylose tik dėl to, kad žyma yra elektroninė.

2. Kvalifikuotai elektroninei laiko žymai suteikiama teisinė prezumpcija dėl laiko, kuris joje nurodomas, tikrumo ir duomenų, su kuriais ji susiejama, vientisumo.

3. Kvalifikuotos elektroninės žymos pripažįstamos ir priimamos visose valstybėse narėse.

33 straipsnis

Kvalifikuotoms elektroninėms laiko žymoms keliami reikalavimai

1. Kvalifikuota elektroninė laiko žyma atitinka šiuos reikalavimus:

(a) ji tiksliai susieta su pasauliniu koordinuotuoju laiku (UTC) taip, kad neliktų jokių galimybių nepastebimai pakeisti duomenis;

(b) ji pagrįsta tiksliu laiko šaltiniu;

(c) ji suteikta kvalifikuoto patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo;

(d) ji pasirašyta naudojant kvalifikuoto patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo saugų elektroninį parašą arba saugų elektroninį spaudą arba lygiaverčiu būdu.

2. Komisija gali įgyvendinimo aktais nustatyti tikslaus laiko susiejimo su duomenimis ir tikslaus laiko šaltinio standartų numerius. Jeigu tikslus laiko susiejimas su duomenimis ir tikslus laiko šaltinis atitinka tuos standartus, laikoma, kad atitiktis 1 dalyje nustatytiems reikalavimams yra užtikrinta. Šie įgyvendinimo aktai priimami pagal 39 straipsnio 2 dalyje

nurodytą nagrinėjimo procedūrą. Komisija skelbia šiuos aktus *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

6 skirsnis

Elektroniniai dokumentai

34 straipsnis

Elektroninių dokumentų teisinė galia ir priėmimas

1. Elektroninis dokumentas laikomas lygiaverčiu popieriniam dokumentui ir priimtinu kaip įrodymas teismo bylose, atsižvelgiant į jo tikrumo ir vientisumo užtikrinimo lygį.

2. Dokumentui su asmens, kuris yra kompetentingas parengti atitinkamą dokumentą, kvalifikuotu elektroniniu parašu arba kvalifikuotu elektroniniu spaudu suteikiama teisinė prezumpcija dėl jo tikrumo ir vientisumo, jeigu dokumente nėra kintamų elementų, dėl kurių dokumentas galėtų būti automatiškai pakeistas.

3. Jeigu viešojo sektoriaus įstaigai virtualiai teikiant paslaugą reikalaujama originalaus dokumento arba sertifikuotos kopijos, valstybėse narėse, netaikant jokių papildomų reikalavimų, priimami bent elektroniniai dokumentai, kuriuos yra parengę asmenys, kompetentingi rengti atitinkamus dokumentus, ir kurie pagal valstybės narės, kurioje toks dokumentas buvo parengtas, nacionalinius teisės aktus laikomi originalais arba sertifikuotomis kopijomis.

4. Komisija gali įgyvendinimo aktais nustatyti elektroninių parašų ir spaudų, kurie priimami visais atvejais, kai valstybė narė viešojo sektoriaus įstaigos virtualiai teikiamos paslaugos suteikimo tikslais reikalauja dokumento su parašu arba spaudu, kaip nurodyta 2 dalyje, formatus. Šie įgyvendinimo aktai priimami pagal 39 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.

7 skirsnis

Kvalifikuota elektroninio pristatymo paslauga

35 straipsnis

Elektroninės pristatymo paslaugos teisinė galia

1. Naudojantis elektroninio pristatymo paslauga išsiųsti arba gauti duomenys priimami kaip įrodymas teismo bylose, atsižvelgiant į duomenų vientisumą ir datos bei laiko, kada konkretus adresatas išsiuntė arba gavo duomenis, tikrumą.

2. Naudojantis elektroninio pristatymo paslauga išsiųstiems arba gautiems duomenims suteikiama teisinė prezumpcija dėl duomenų vientisumo ir kvalifikuotos elektroninio pristatymo sistemos nurodyto duomenų išsiuntimo arba gavimo datos ir laiko tikslumo.

3. Komisija įgaliojama pagal 38 straipsnį priimti deleguotuosius teisės aktus, kuriais būtų nustatoma duomenų siuntimo arba gavimo naudojantis elektroninėmis pristatymo paslaugomis mechanizmų specifikacija ir kurie būtų skirti pagerinti elektroninių pristatymo paslaugų tarpusavio sąveikumą.

36 straipsnis

Kvalifikuotoms elektroninio pristatymo paslaugoms keliami reikalavimai

1. Kvalifikuotos elektroninio pristatymo paslaugos atitinka šiuos reikalavimus:

(a) jos turi būti teikiamos vieno arba daugiau kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų;

(b) jos turi suteikti galimybę vienareikšmiškai nustatyti siuntėjo ir, jeigu reikia, gavėjo, tapatybę;

(c) duomenų siuntimo arba gavimo procesas turi būti apsaugotas kvalifikuoto patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo saugiu elektroniniu parašu arba saugiu elektroniniu spaudu taip, kad neliktų galimybės nepastebimai pakeisti duomenis;

(d) bet koks duomenų pakeitimas, būtinas norint išsiųsti arba gauti duomenis, turi būti aiškiai nurodomas duomenų siuntėjui ir gavėjui;

(e) duomenų išsiuntimo, gavimo ir bet kokio duomenų pakeitimo data turi būti nurodyta naudojant kvalifikuotą elektroninį spaudą;

(f) jeigu vienas arba daugiau kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų perduoda duomenis vienam kitam, a–e punktų reikalavimai taikomi visiems kvalifikuotiems patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams.

2. Komisija gali įgyvendinimo aktais nustatyti duomenų siuntimo ir gavimo procesams taikytinų standartų numerius. Jeigu duomenų siuntimo ir gavimo procesas atitinka šiuos standartus, laikoma, kad atitiktis 1 dalyje nustatytiems reikalavimams yra užtikrinta. Šie įgyvendinimo aktai priimami pagal 39 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą. Komisija skelbia šiuos aktus *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

8 skirsnis

Svetainės tapatumo nustatymas

37 straipsnis

Kvalifikuotiems svetainės tapatumo nustatymo sertifikatams keliami reikalavimai

1. Kvalifikuoti svetainės tapatumo nustatymo sertifikatai atitinka IV priede nustatytus reikalavimus.

2. Kvalifikuoti svetainės tapatumo nustatymo sertifikatai pripažįstami ir priimami visose valstybėse narėse.

3. Komisija įgaliojama pagal 38 straipsnį priimti deleguotuosius teisės aktus, kuriais būtų tiksliau apibrėžti IV priede nustatyti reikalavimai.

4. Komisija gali įgyvendinimo aktais nustatyti kvalifikuotiems svetainės tapatumo nustatymo sertifikatams taikytinų standartų numerius. Jeigu kvalifikuotas svetainės tapatumo nustatymo sertifikatas atitinka tuos standartus, laikoma, kad atitiktis IV priede nustatytiems

reikalavimams yra užtikrinta. Šie įgyvendinimo aktai priimami pagal 39 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą. Komisija skelbia šiuos aktus *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

IV SKYRIUS

DELEGUOTIEJI TEISĖS AKTAI

38 straipsnis

Delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius teisės aktus Komisijai suteikiami laikantis šiame straipsnyje nustatytų sąlygų.

2. 8 straipsnio 3 dalyje, 13 straipsnio 5 dalyje, 15 straipsnio 5 dalyje, 16 straipsnio 5 dalyje, 18 straipsnio 5 dalyje, 20 straipsnio 6 dalyje, 21 straipsnio 4 dalyje, 23 straipsnio 3 dalyje, 25 straipsnio 2 dalyje, 27 straipsnio 2 dalyje, 28 straipsnio 6 dalyje, 29 straipsnio 4 dalyje, 30 straipsnio 2 dalyje, 31 straipsnyje, 35 straipsnio 3 dalyje ir 37 straipsnio 3 dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius teisės aktus Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui nuo šio reglamento įsigaliojimo datos.

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kuriuo metu atšaukti 8 straipsnio 3 dalyje, 13 straipsnio 5 dalyje, 15 straipsnio 5 dalyje, 16 straipsnio 5 dalyje, 18 straipsnio 5 dalyje, 20 straipsnio 6 dalyje, 21 straipsnio 4 dalyje, 23 straipsnio 3 dalyje, 25 straipsnio 2 dalyje, 27 straipsnio 2 dalyje, 28 straipsnio 6 dalyje, 29 straipsnio 4 dalyje, 30 straipsnio 2 dalyje, 31 straipsnyje, 35 straipsnio 3 dalyje ir 37 straipsnio 3 dalyje nurodytų įgaliojimų suteikimą. Sprendimu dėl atšaukimo nutraukiamas tame sprendime nurodytų įgaliojimų suteikimas. Jis įsigalioja kitą dieną po sprendimo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis neturi poveikio jau galiojantiems deleguotiesiems teisės aktams.

4. Priėmusi deleguotąjį teisės aktą, Komisija apie jį vienu metu praneša ir Europos Parlamentui, ir Tarybai.

5. Pagal 8 straipsnio 3 dalį, 13 straipsnio 5 dalį, 15 straipsnio 5 dalį, 16 straipsnio 5 dalį, 18 straipsnio 5 dalį, 20 straipsnio 6 dalį, 21 straipsnio 4 dalį, 23 straipsnio 3 dalį, 25 straipsnio 2 dalį, 27 straipsnio 2 dalį, 28 straipsnio 6 dalį, 29 straipsnio 4 dalį, 30 straipsnio 2 dalį, 31 straipsnį, 35 straipsnio 3 dalį ir 37 straipsnio 3 dalį priimtas deleguotasis teisės aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui tiek Europos Parlamentas, tiek Taryba praneša Komisijai, kad neprieštaraus. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

V SKYRIUS

ĮGYVENDINIMO AKTAI

39 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai Reglamente (ES) Nr. 182/2011 nurodytas komitetas.

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

VI SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

40 straipsnis

Ataskaita

Komisija teikia Europos Parlamentui ir Tarybai šio reglamento taikymo ataskaitas. Pirmoji ataskaita pateikiama ne vėliau kaip po ketverių metų nuo šio reglamento įsigaliojimo. Vėlesnės ataskaitos teikiamos kas ketverius metus.

41 straipsnis

Panaikinimas

1. Direktyva 1999/93/EB panaikinama.

2. Nuorodos į panaikintą direktyvą laikomos nuorodomis į šį reglamentą.

3. Saugi parašo formavimo įranga, kurios atitiktis buvo nustatoma pagal Direktyvos 1999/93/EB 3 straipsnio 4 dalį, pagal šį reglamentą laikoma kvalifikuotais parašo kūrimo įtaisais.

4. Pagal Direktyvą 1999/93/EB išduoti kvalifikuoti sertifikatai pagal šį reglamentą kvalifikuotais elektroninių parašų sertifikatais laikomi iki jų galiojimo pabaigos, bet ne ilgiau kaip penkerius metus nuo šio reglamento įsigaliojimo.

42 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtąją dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu *Pirmininkas*	*Tarybos vardu* *Pirmininkas*

I PRIEDAS

Kvalifikuotiems elektroninių parašų sertifikatams keliami reikalavimai

Kvalifikuotuose elektroninių parašų sertifikatuose pateikiama:

(a) nuoroda (bent tokia, kad ją būtų galima tvarkyti automatizuotomis priemonėmis), kad sertifikatas išduotas kaip kvalifikuotas elektroninio parašo sertifikatas;

(b) duomenų rinkinys, kuriuo vienareikšmiškai nurodomas kvalifikuotus sertifikatus išduodantis kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas, nurodant bent valstybę narę, kurioje jis yra įsisteigęs ir:

– jeigu tai juridinis asmuo – oficialiame registre nurodytą pavadinimą ir registracijos numerį;

– jeigu tai fizinis asmuo – asmens vardą ir pavardę;

(c) duomenų rinkinys, kuriuo vienareikšmiškai nurodomas pasirašantis asmuo, kuriam išduotas sertifikatas, pateikiant bent pasirašančio asmens vardą ir pavardę arba slapyvardį, kuris nurodomas kaip slapyvardis;

(d) elektroninio parašo patvirtinimo duomenys, atitinkantys elektroninio parašo kūrimo duomenis;

(e) duomenys apie sertifikato galiojimo laikotarpio pradžią ir pabaigą;

(f) sertifikato identifikacinis kodas, kuris turi būti unikalus kvalifikuotam patikimumo užtikrinimo paslaugos teikėjui;

(g) sertifikatą išduodančio kvalifikuoto patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo saugus elektroninis parašas arba saugus elektroninis spaudas;

(h) vieta, kurioje galima nemokamai gauti sertifikatą, patvirtinantį g punkte nurodytą saugų elektroninį parašą arba saugų elektroninį spaudą;

(i) sertifikato galiojimo statuso nustatymo paslaugų teikimo vieta, kurioje galima pasiteirauti dėl kvalifikuoto sertifikato galiojimo;

(j) jeigu elektroninio parašo kūrimo duomenys, susiję su elektroninio parašo patvirtinimo duomenimis, yra kvalifikuoto elektroninio parašo kūrimo įtaise, atitinkama tai nurodanti informacija pateikiama bent taip, kad ją būtų galima tvarkyti automatizuotomis priemonėmis.

II PRIEDAS

Kvalifikuotiems parašo kūrimo įtaisams keliami reikalavimai

1. Kvalifikuotais elektroninio parašo kūrimo įtaisais, taikant atitinkamas technines ir procedūrines priemones, užtikrinama bent tiek, kad:

(a) būtų užtikrintas kuriant elektroninį parašą naudojamų elektroninio parašo kūrimo duomenų slaptumas;

(b) kuriant elektroninį parašą naudojami elektroninio parašo kūrimo duomenys būtų pateikiami tik vieną kartą;

(c) būtų pakankamai patikimai pašalinta kuriant elektroninį parašą naudojamų elektroninio parašo kūrimo duomenų išvedimo galimybė ir kad elektroninis parašas būtų apsaugotas nuo klastotės taikant šiuo metu prieinamas technologijas;

(d) teisę pasirašyti turintis pasirašantis asmuo galėtų patikimai apsaugoti kuriant elektroninį parašą naudojamus elektroninio parašo kūrimo duomenis taip, kad jais negalėtų pasinaudoti kiti asmenys.

2. Kvalifikuotais elektroninio parašo kūrimo įtaisais nekeičiami pasirašomi duomenys ir neleidžiama nepateikti šių duomenų pasirašančiam asmeniui prieš pasirašymą.

3. Elektroninio parašo kūrimo duomenis pasirašančio asmens vardu rengia arba tvarko kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas.

4. Kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai, pasirašančio asmens vardu tvarkantys elektroninio parašo kūrimo duomenis, gali daryti atsargines elektroninio parašo kūrimo duomenų kopijas, jeigu laikomasi šių reikalavimų:

(a) dubliuojamų duomenų rinkinių saugumo lygis turi būti toks pat kaip originalių duomenų rinkinių;

(b) dubliuojamų duomenų rinkinių turi būti ne daugiau nei būtina norint užtikrinti paslaugos tęstinumą.

III PRIEDAS

Kvalifikuotiems elektroninių spaudų sertifikatams keliami reikalavimai

Kvalifikuotuose elektroninių spaudų sertifikatuose pateikiama:

(a) nuoroda (bent tokia, kad ją būtų galima tvarkyti automatizuotomis priemonėmis), kad sertifikatas išduotas kaip kvalifikuotas elektroninio spaudo sertifikatas;

(b) duomenų rinkinys, kuriuo vienareikšmiškai nurodomas kvalifikuotus sertifikatus išduodantis kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas, nurodant bent valstybę narę, kurioje jis yra įsisteigęs ir:

– jeigu tai juridinis asmuo – oficialiame registre nurodytą pavadinimą ir registracijos numerį;

– jeigu tai fizinis asmuo – asmens vardą ir pavardę;

(c) duomenų rinkinys, kuriuo vienareikšmiškai nurodomas juridinis asmuo, kuriam išduotas sertifikatas, nurodant bent pavadinimą ir registracijos numerį, kaip nurodyta oficialiame registre;

(d) elektroninio spaudo patvirtinimo duomenys, atitinkantys elektroninio spaudo kūrimo duomenis;

(e) duomenys apie sertifikato galiojimo laikotarpio pradžią ir pabaigą;

(f) sertifikato identifikacinis kodas, kuris turi būti unikalus kvalifikuotam patikimumo užtikrinimo paslaugos teikėjui;

(g) sertifikatą išduodančio kvalifikuoto patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo saugus elektroninis parašas arba saugus elektroninis spaudas;

(h) vieta, kurioje galima nemokamai gauti sertifikatą, patvirtinantį g punkte nurodytą saugų elektroninį parašą arba saugų elektroninį spaudą;

(i) sertifikato galiojimo statuso nustatymo paslaugų teikimo vieta, kurioje galima pasiteirauti dėl kvalifikuoto sertifikato galiojimo;

(j) jeigu elektroninio spaudo kūrimo duomenys, susiję su elektroninio spaudo patvirtinimo duomenimis, yra kvalifikuotame elektroninio spaudo kūrimo įtaise, atitinkama tai nurodanti informacija pateikiama bent taip, kad ją būtų galima tvarkyti automatizuotomis priemonėmis.

IV PRIEDAS

Kvalifikuotiems svetainės tapatumo nustatymo sertifikatams keliami reikalavimai

Kvalifikuotuose svetainės tapatumo nustatymo sertifikatuose pateikiama:

(a) nuoroda (bent tokia, kad ją būtų galima tvarkyti automatizuotomis priemonėmis), kad sertifikatas išduotas kaip kvalifikuotas svetainės tapatumo nustatymo sertifikatas;

(b) duomenų rinkinys, kuriuo vienareikšmiškai nurodomas kvalifikuotus sertifikatus išduodantis kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas, nurodant bent valstybę narę, kurioje jis yra įsisteigęs ir:

– jeigu tai juridinis asmuo – oficialiame registre nurodytą pavadinimą ir registracijos numerį;

– jeigu tai fizinis asmuo – asmens vardą ir pavardę;

(c) duomenų rinkinys, kuriuo vienareikšmiškai nurodomas juridinis asmuo, kuriam išduotas sertifikatas, nurodant bent pavadinimą ir registracijos numerį, kaip nurodyta oficialiame registre;

(d) juridinio asmens, kuriam išduotas sertifikatas, adreso duomenys, nurodant bent miestą ir valstybę narę, kaip nurodyta oficialiame registre;

(e) domeno (-ų) vardas (-ai), kurį (kuriuos) naudoja juridinis asmuo, kuriam išduotas sertifikatas;

(f) duomenys apie sertifikato galiojimo laikotarpio pradžią ir pabaigą;

(g) sertifikato identifikacinis kodas, kuris turi būti unikalus kvalifikuoto patikimumo užtikrinimo paslaugos teikėjo atžvilgiu;

(h) sertifikatą išduodančio kvalifikuoto patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo saugus elektroninis parašas arba saugus elektroninis spaudas;

(i) vieta, kurioje galima nemokamai gauti sertifikatą, patvirtinantį h punkte nurodytą saugų elektroninį parašą arba saugų elektroninį spaudą;

(j) sertifikato galiojimo statuso nustatymo paslaugų teikimo vieta, kurioje galima pasiteirauti dėl kvalifikuoto sertifikato galiojimo.

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

Šioje finansinėje pažymoje išsamiai nurodytos administracinės išlaidos, kurios būtų reikalingos įgyvendinant siūlomą Reglamentą *dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje*.

Po to, kai Europos Parlamentas ir Taryba baigs teisėkūros procedūrą ir diskusijas dėl siūlomo reglamento priėmimo, Komisijai reikės dvylikos visos darbo dienos ekvivalentų (FTE), kad parengtų su juo susijusius deleguotuosius ir įgyvendinimo aktus, kad užtikrintų organizacinių ir techninių standartų prieinamumą, kad galėtų apdoroti valstybių narių pateiktą informaciją, pirmiausia – tvarkyti su patikimais sąrašais susijusią informaciją, kad užtikrintų suinteresuotųjų šalių, pirmiausia – gyventojų ir MVĮ, informavimą apie naudojimosi elektroninės atpažinties, tapatumo nustatymo, parašų ir su tuo susijusiomis patikimumo užtikrinimo paslaugomis (EANPP) teikiamą naudą ir kad su trečiosiomis šalimis užmegztų diskusijas, kuriomis būtų siekiama pasauliniu mastu užtikrinti EANPP sąveikumą.

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

Komisijos pasiūlymas Reglamentas dėl elektroninių operacijų elektroninio identifikavimo ir patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys) VGV / VGB sistemoje[25]

09 – INFORMACINĖ VISUOMENĖ

1.3. Pasiūlymo (iniciatyvos) pobūdis

☐ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) **su nauja priemone**

☐ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **nauja priemone, kuri bus priimta įgyvendinus bandomąjį projektą ir (arba) parengiamuosius veiksmus[26]**

☐ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **esamos priemonės galiojimo pratęsimu**

☑ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **priemone, perorientuota į naują priemonę**

1.4. Tikslai

1.4.1. Komisijos daugiametis (-čiai) strateginis (-iai) tikslas (-ai), kurio (-ių) siekiama šiuo pasiūlymu (šia iniciatyva)

Bendrieji pasiūlymo tikslai atitinka bendrųjų ES politikos krypčių, su kuriomis pasiūlymas yra susijęs, pvz., strategijos „Europa 2020“, tikslus. Juo siekiama

25 VGV – veikla grindžiamas valdymas, VGB – veikla grindžiamas biudžeto sudarymas.

26 Kaip nurodyta Finansinio reglamento 49 straipsnio 6 dalies a arba b punkte.

užtikrinti, kad Europa „taptų pažangia, tvaria ir įtraukia ekonomika, kurioje būtų užtikrintas aukšto lygio užimtumas, produktyvumas ir socialinė sanglauda.“

1.4.2. Konkretus (-ūs) tikslas (-ai) ir atitinkama VGV / VGB veikla

Didinti pasitikėjimą Europos masto elektroninėmis operacijomis ir užtikrinti elektroninės atpažinties, tapatumo nustatymo, parašų ir su tuo susijusių patikimumo užtikrinimo paslaugų tarpvalstybinį teisinį pripažinimą, taip pat labai gerą duomenų apsaugą ir vartotojų galimybių didinimą bendrojoje rinkoje (žr. Europos skaitmeninės dienotvarkės 3 ir 16 pagrindinius veiksmus).

Atitinkama VGV / VGB veikla

09 02 – Europos skaitmeninės dienotvarkės reglamentavimo sistema

1.4.3. Numatomas (-i) rezultatas (-ai) ir poveikis

Nurodyti poveikį, kurį pasiūlymas (iniciatyva) turėtų turėti tiksliniams gavėjams (tikslinėms grupėms).

Sukurti aiškią EANPP reguliavimo aplinką, kuri padėtų didinti patogumą vartotojams, skaitmeninio pasaulio patikimumą ir pasitikėjimą juo.

1.4.4. Rezultatų ir poveikio rodikliai

Nurodyti pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo stebėjimo rodiklius.

1. EANPP teikėjų, kurie vykdo veiklą daugiau kaip vienoje ES valstybėje narėje, buvimas.

2. Įvairiuose sektoriuose ir valstybėse naudojamų įtaisų (pvz., lustinių kortelių) sąveikumo užtikrinimo lygis.

3. Visų gyventojų grupių naudojimosi EANPP mastas.

4. Galutinių vartotojų naudojimosi EANPP nacionalinių ir tarptautinių (tarpvalstybinių) operacijų tikslais mastas.

5. Lygis, kuriuo valstybės narės susiderins EANPP reglamentuojančius teisės aktus.

6. Elektroninės atpažinties schemos, apie kurias pranešta Komisijai.

7. Paslaugos, kuriomis viešajame sektoriuje galima pasinaudoti naudojant elektroninės atpažinties priemones, apie kurias pranešta (pvz., e. valdžios, e. sveikatos, e. teisingumo, e. viešojo pirkimo paslaugos).

8. Paslaugos, kuriomis privačiame sektoriuje galima pasinaudoti naudojant elektroninės atpažinties priemones, apie kurias pranešta (pvz., internetinės bankininkystės, e. prekybos, e. lošimų, prisijungimo prie svetainių, saugaus interneto paslaugos).

1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.5.1. Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai

Dėl skirtingo direktyvos dėl elektroninių parašų įgyvendinimo, kurį lėmė nevienodas jos aiškinimas valstybėse narėse, kyla tarpvalstybinio sąveikumo ir su tuo susijusių ES susiskaidymo bei vidaus rinkos iškraipymo problemų. Prie to prisideda

elektroninių sistemų patikimumo ir pasitikėjimo jomis trūkumas, trukdantis Europos gyventojams pasinaudoti skaitmeninių paslaugų, atitinkančių tokio paties pobūdžio fizines paslaugas, teikiamais pranašumais.

1.5.2. Papildoma ES dalyvavimo nauda

ES lygmens veiksmai akivaizdžiai būtų naudingesni už valstybių narių lygmens veiksmus. Patirtis iš tiesų parodė, kad nacionalinių priemonių ne tik nepakanka, kad būtų galima tarpvalstybiniu mastu atlikti elektronines operacijas, bet jomis netgi sukurtos kliūtys elektroninių parašų sąveikumui ES mastu, ir kad tos nacionalinės priemonės daro tokį pat nepalankų poveikį elektroniniai atpažinčiai, tapatumo nustatymui ir su tuo susijusioms patikimumo užtikrinimo paslaugoms.

1.5.3. Panašios patirties išvados

Pasiūlymas parengtas atsižvelgiant į patirtį, įgytą taikant direktyvą dėl elektroninių parašų, ir problemas, patirtas tą direktyvą į nacionalinę teisę perkėlus ir įgyvendinus fragmentiškai ir trukdžiusias siekti jos tikslų.

1.5.4. Sąveikumas ir galima sąveika su kitomis atitinkamomis priemonėmis

Direktyva dėl elektroninių parašų yra susijusi su keliomis kitomis ES iniciatyvomis, parengtomis siekiant šalinti sąveikumo problemas ir spręsti tarpvalstybinio pripažinimo bei priėmimo klausimus, susijusius su tam tikro pobūdžio elektroninėmis operacijomis, pvz., Paslaugų direktyva, viešųjų pirkimų direktyvomis, atnaujintąja PVM (e. sąskaitų) direktyva arba Reglamentu dėl Europos piliečių iniciatyvos.

Be to, siūlomu reglamentu nustatoma teisinė sistema, kuri būtų naudinga plačiai pritaikant ES lygmeniu įgyvendinamus didelio masto bandomuosius projektus, skirtus paremti suderinamų ir patikimų elektroninio ryšio priemonių kūrimą (įskaitant šiuos projektus: SPOCS, kuriuo padedama įgyvendinti Paslaugų direktyvą, STORK, kuriuo remiamos elektroninės informacijos pristatymo sistemos, PEPPOL, kuriuo padedama rengti ir taikyti sąveikius e. viešųjų pirkimų sprendimus, epSOS, kuriuo padedama rengti ir taikyti darnius e. sveikatos sprendimus, ir eCodex, kuriuo padedama rengti ir taikyti darnius e. teisingumo sprendimus).

1.6. Trukmė ir finansinis poveikis

☐ Pasiūlymo (iniciatyvos) **trukmė ribota**

– ☐ Pasiūlymas (iniciatyva) galioja nuo MMMM [MM DD] iki MMMM [MM DD]

– ☐ Finansinis poveikis nuo MMMM iki MMMM

☑ Pasiūlymo (iniciatyvos) **trukmė neribota**

1.7. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)[27]

☑ Komisijos vykdomas **tiesioginis centralizuotas valdymas**

☐ **Netiesioginis centralizuotas valdymas**, vykdymo užduotis perduodant:

– ☐ vykdomosioms įstaigoms

– ☐ Bendrijų įsteigtoms įstaigoms[28]

– ☐ nacionalinėms viešojo sektoriaus arba viešąsias paslaugas teikiančioms įstaigoms

– ☐ asmenims, atsakingiems už konkrečių veiksmų vykdymą pagal Europos Sąjungos sutarties V antraštinę dalį ir nurodytiems atitinkamame pagrindiniame teisės akte, apibrėžtame Finansinio reglamento 49 straipsnyje

☐ **Pasidalijamasis valdymas** kartu su valstybėmis narėmis

☐ **Decentralizuotas valdymas** kartu su trečiosiomis šalimis

☐ **Jungtinis valdymas** kartu su tarptautinėmis organizacijomis (***nurodyti***)

Jei nurodomas daugiau kaip vienas valdymo būdas, išsamią informaciją pateikti šio punkto pastabų skiltyje.

Pastabos

[//]

[27] Informacija apie valdymo būdus ir nuorodos į Finansinį reglamentą pateikiamos svetainėje *BudgWeb*: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html.

[28] Kaip nurodyta Finansinio reglamento 185 straipsnyje.

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Priežiūros ir atskaitomybės taisyklės

Nurodyti dažnumą ir sąlygas.

Pirmasis vertinimas bus atliekamas po ketverių metų nuo šio reglamento įsigaliojimo. Į reglamentą įtraukta aiški nuostata dėl ataskaitų teikimo, pagal kurią Komisija teiks Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitas apie šio reglamento taikymą. Vėlesnės ataskaitos bus teikiamos kas ketverius metus. Bus taikoma Komisijos nustatyta vertinimo metodika. Šie vertinimai bus atliekami remiantis specialiais teisinių priemonių įgyvendinimo tyrimais, nacionalinėms valdžios institucijoms pateikiamais klausimynais, ekspertų pasitarimais, seminarais, Eurobarometro apklausomis ir t. t.

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema

2.2.1. Nustatyta rizika

Prie reglamento pridedamas atliktas poveikio vertinimas. Naująja teisine priemone tarpvalstybiniu mastu bus užtikrintas abipusis elektroninės atpažinties pripažinimas ir priėmimas, pagerinta dabartinė elektroninių parašų sistema, sustiprinta nacionalinė patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų priežiūra, pagerinta su tuo susijusių patikimumo užtikrinimo paslaugų teisinė galia ir jų pripažinimas. Be to, šiuo reglamentu nustatomas deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų taikymas, kaip lankstumo užtikrinimo atsižvelgiant į technologinę pažangą mechanizmas.

2.2.2. Numatomas (-i) kontrolės metodas (-ai)

Dabartinėms Komisijos taikomoms kontrolės priemonėms bus skiriama papildomų asignavimų.

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

Nurodyti dabartines arba numatytas prevencijos ir apsaugos priemones.

Dabartinėms Komisijos taikomoms sukčiavimo prevencijos priemonėms bus skiriama papildomų asignavimų.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

- Dabartinės biudžeto išlaidų eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris [Aprašas……...…….]	DA/NDA (29)	ELPA[30] šalių	Šalių kandidačių [31]	Trečiųjų šalių	Pagal Finansinio reglamento 18 straipsnio 1 dalies aa punktą
5	09. 01 01 01 Išlaidos Informacinės visuomenės ir žiniasklaidos generalinio direktorato dirbančiam personalui	NDA	NE	NE	NE	NE
5	09. 01 02 01 Išorės personalas	NDA	NE	NE	NE	NE

29 DA – diferencijuotieji asignavimai, NDA – nediferencijuotieji asignavimai.

30 ELPA – Europos laisvosios prekybos asociacija.

31 Šalių kandidačių ir, kai taikoma, Vakarų Balkanų potencialių šalių kandidačių.

3.2. Numatomas poveikis išlaidoms

3.2.1. Numatomo poveikio išlaidoms suvestinė

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija:	**Numeris**	[1 išlaidų kategorija. **Pažangus ir integracinis augimas** ……...……]

GD: INFSO			**2014** metai	**2015** metai	**2016** metai	**2017** metai	2018 metai	**2019 metai**	**2020 metai**	**IŠ VISO**
• Veiklos asignavimai										
Biudžeto eilutės numeris: netaikoma	Įsipareigojimai	(1)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**	**0,000**
	Mokėjimai	(2)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**	**0,000**
Biudžeto eilutės numeris: netaikoma	Įsipareigojimai	(1a)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**	**0,000**
	Mokėjimai	(2a)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**	**0,000**
Administracinio pobūdžio asignavimai, finansuojami konkrečių programų rinkinio lėšomis[32]			0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**	**0,000**
Biudžeto eilutės numeris		(3)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**	**0,000**
IŠ VISO asignavimų INFSO GD	Įsipareigojimai	=1+1a +3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**	**0,000**
	Mokėjimai	=2+2a +3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**	**0,000**

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija:	**5**	„Administracinės išlaidos“

[32] Techninė ir (arba) administracinė pagalba bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2014 metai	**2015** metai	**2016** metai	**2017** metai	**2018** metai	**2019** metai	**2020** metai	**IŠ VISO**
		GD: INFSO							
• Žmogiškieji ištekliai		1,344	1,344	1,344	1,344	1,344	1,344	1,344	**9,408**
• Kitos administracinės išlaidos									
IŠ VISO INFSO **GD**	Asignavimai	1,344	1,344	1,344	1,344	1,344	1,344	1,344	**9,408**

IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos **5 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ**	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)	1,344	1,344	1,344	1,344	1,344	1,344	1,344	**9,408**

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2014 metai	**2015** metai	**2016** metai	**2017** metai	**2018** metai	**2019** metai	**2020** metai	**IŠ VISO**
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos **1–5 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS**	Įsipareigojimai	1,344	1,344	1,344	1,344	1,344	1,344	1,344	**9,408**
	Mokėjimai	1,344	1,344	1,344	1,344	1,344	1,344	1,344	**9,408**

3.2.2. Numatomas poveikis veiklos asignavimams

– ☑ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai nenaudojami

– ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai naudojami taip:

3.2.3. Numatomas poveikis administracinio pobūdžio asignavimams

3.2.3.1. Suvestinė

– ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administraciniai asignavimai nenaudojami

– ☑ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administraciniai asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	N (2014) metai	**2015** metai	**2016** metai	**2017** metai	**2018** metai	**2019** metai	**2020** metai	**IŠ VISO**
Daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJA								
Žmogiškieji ištekliai	1,344	1,344	1,344	1,344	1,344	1,344	1,344	**9,408**
Kitos administracinės išlaidos								
Daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma	1,344	1,344	1,344	1,344	1,344	1,344	1,344	**9,408**
Neįtraukta į daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ[33]								
Žmogiškieji ištekliai								
Kitos administracinio pobūdžio išlaidos								
Daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma								
IŠ VISO	1,344	1,344	1,344	1,344	1,344	1,344	1,344	**9,408**

[33] Techninė ir (arba) administracinė pagalba bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

3.2.3.2. Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai

– ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai nenaudojami
– ☑ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

Sąmatą nurodyti sveikaisiais skaičiais (arba ne smulkiau nei dešimtųjų tikslumu)

		2014 metai	**2015** metai	**2016** metai	**2017** metai	**2018** metai	**2019** metai	**2020** metai
• Etatų plano pareigybės (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)								
09 01 01 01 (Komisijos būstinė ir atstovybės)		9	9	9	9	9	9	9
XX 01 01 02 (Delegacijos)								
XX 01 05 01 (Netiesioginiai moksliniai tyrimai)								
10 01 05 01 (Tiesioginiai moksliniai tyrimai)								
• Išorės personalas (visos darbo dienos ekvivalento vienetais: FTE)[34]								
09 01 02 01 (CA, INT, SNE, finansuojami iš bendrojo biudžeto)		3	3	3	3	3	3	3
XX 01 02 02 (CA, INT, JED, LA ir SNE delegacijose)								
XX 01 04 ***yy*** [35]	- būstinėje[36]							
	- delegacijose							
XX 01 05 02 (CA, INT, SNE – netiesioginiai moksliniai tyrimai)								
10 01 05 02 (CA, INT, SNE – tiesioginiai moksliniai tyrimai)								
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)								
IŠ VISO		**12**	**12**	**12**	**12**	**12**	**12**	**12**

Žmogiškųjų išteklių poreikiai bus tenkinami panaudojant GD darbuotojus, jau paskirtus priemonei valdyti ir (arba) perskirstytus generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę asignavimų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

Vykdytinų užduočių aprašymas:

Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai	Vykdyti teisėkūros procedūrų, susijusių su numatomu reglamento priėmimu EP ir Taryboje, ir su reglamentu susijusių deleguotųjų ir (arba) įgyvendinimo aktų vadybą. Prioritetinės sritys: 1. Naujos elektroninių patikimumo užtikrinimo paslaugų teisinės sistemos sukūrimas. 2. Naudojimosi elektroninėmis patikimumo užtikrinimo paslaugomis skatinimas didinant MVĮ bei gyventojų supratimą apie jų teikiamas galimybes. 3. Direktyvos 1999/93/EB įgyvendinimo tęsinys, įskaitant tarptautinius aspektus. 4. Didelio masto bandomųjų projektų panaudojimas siekiant paskatinti realų naujos teisinės sistemos tikslo įgyvendinimą.
Išorės personalas	Žr. pirmiau.

34 CA – sutartininkas (*„Contract Agent“*); INT – per agentūrą įdarbintas darbuotojas (*„Intérimaire“*); JED – jaunesnysis delegacijos ekspertas (*„Jeune Expert en Délégation“*); LA – vietinis darbuotojas *(„Local Agent“*); SNE – deleguotasis nacionalinis ekspertas (*„Seconded National Expert“*).

35 Neviršijant viršutinės ribos, nustatytos išorės personalui, finansuojamam iš veiklos asignavimų (buvusių BA eilučių).

36 Būtina struktūriniams fondams, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir Europos žuvininkystės fondui (EŽF).

3.2.4. Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa

– ☑ Pasiūlymas (iniciatyva) atitinka dabartinę daugiametę finansinę programą

– ☐ Atsižvelgiant į pasiūlymą (iniciatyvą), reikės pakeisti daugiametės finansinės programos atitinkamos išlaidų kategorijos programavimą

Paaiškinti, kaip reikia pakeisti programavimą, ir nurodyti atitinkamas biudžeto eilutes bei sumas.

– ☐ Įgyvendinant pasiūlymą (iniciatyvą) būtina taikyti lankstumo priemonę arba patikslinti daugiametę finansinę programą[37].

Paaiškinti, ką reikia atlikti, ir nurodyti atitinkamas išlaidų kategorijas, biudžeto eilutes ir sumas.

3.2.5. Trečiųjų šalių įnašai

– ☑ Pasiūlyme (iniciatyvoje) nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo

– ☐ Pasiūlyme (iniciatyvoje) numatytas bendras finansavimas apskaičiuojamas taip:

3.3. Numatomas poveikis įplaukoms

– ☑ Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio įplaukoms

– ☐ Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:

  ☐ nuosaviems ištekliams

  ☐ įvairioms įplaukoms

[37] Žr. Tarpinstitucinio susitarimo 19 ir 24 punktus.